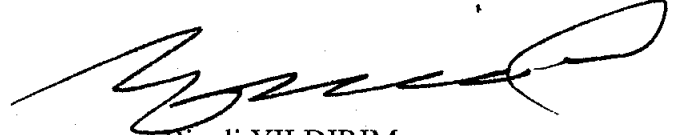

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 410825 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 07.01/2019

Binali YILDIRIM
İzmir Milletvekili
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Millî Savunma	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih :	14 Ocak 2019	Esas No: 2/1535

**TBMM
GELEN EVRAK**

09 Ocak 2019

No:

412885

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE KAMERUN CUMHURİYETİ
HÜKÛMETİ ARASINDA ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 30 Ocak 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İle Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

4 Ocak 2019

Sayı : 68244839- 599-1439

Konu : Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30 Ocak 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması"nı Anayasanın 90 ncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Anlaşma (Türkçe, Fransızca ve İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

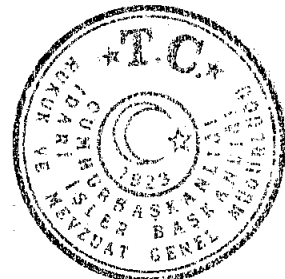
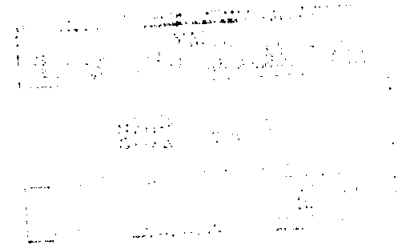
TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
04 Ocak 2019
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
04 Ocak 2019
No: 410825
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

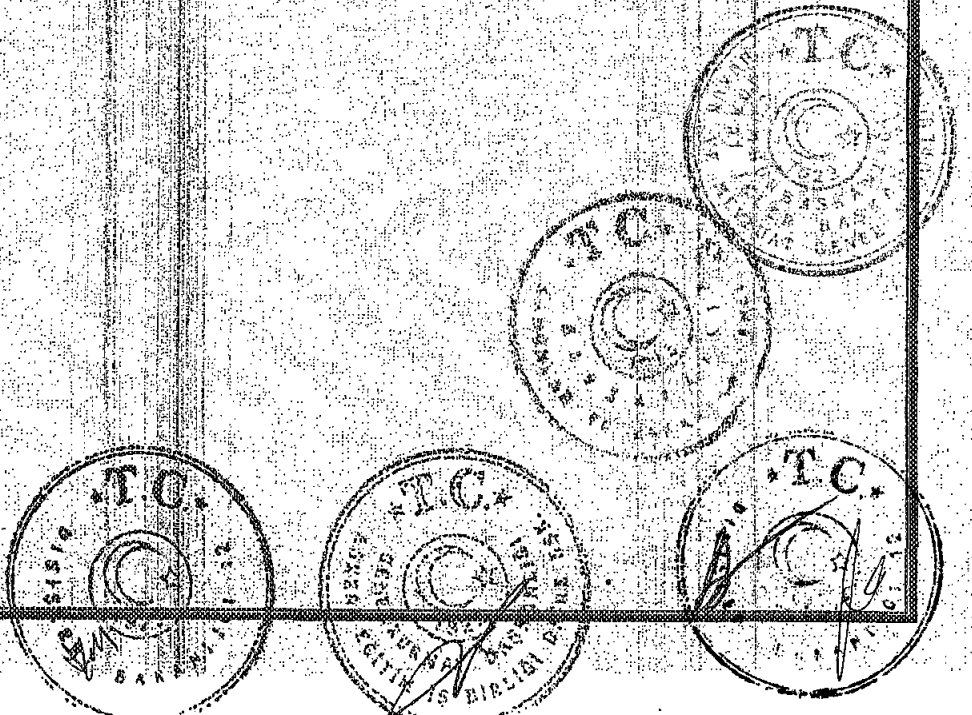
GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması” 30 Ocak 2018 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Anlaşma ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ve ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dâhilinde, askerî iş birliği alanlarının çeşitlendirilerek geliştirilmesi ve aynı zamanda bu iş birliği uygulamasının ayrıntılarının belirlenmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu Anlaşmada, iki ülke silahlı kuvvetlerine mensup personelin diğer ülkedeki askerî eğitim ve öğretim kurumlarındaki eğitim ve öğretim faaliyetleri ile birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimlerine katılabilmeleri, ortak tatbikatlar düzenlemeleri, eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmaları ve bu kapsamda eğitici, danışman, gözlemci ve uzman personel mübadelesinde bulunmaları gibi hususlar düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE
KAMERUN CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA
ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KAMERUN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti (bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır);

Taraflar arasında mevcut olan dostça ilişkileri ve askerî eğitim alanındaki iş birliğini geliştirme isteklerini vurgulayarak,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşma, Taraflar arasındaki askerî eğitim alanındaki iş birliği mekanizmalarını tesis etmeyi amaçlar.

MADDE II

KAPSAM

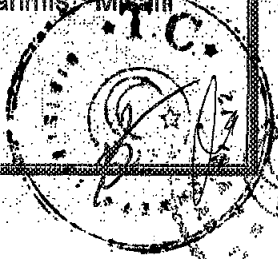
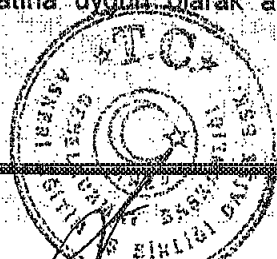
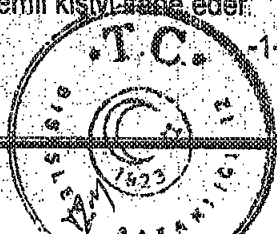
Bu Anlaşmada öngörülen hükümler; bu Anlaşmanın IV'üncü maddesi uyarınca, Taraflardan birinin askerî eğitim kurumlarında, birliklerinde ve askerî tesislerinde eğitim görmek maksadıyla kabul edilen veya eğitim iş birliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine iştirak eden diğer Tarafın Silahlı Kuvvetlerine mensup subay, astsubay, askerî öğrenci ve sivil personel ile onların yakınları için uygulanır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu anlaşmada yer alan;

1. **Anlaşma:** Taraflar arasında yapılan bu Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması'nı ifade eder.
2. **Gönderen Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
3. **Kabul Eden Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Ülkesinde Gönderen Tarafa ait personel, malzeme ve teçhizatı bulunan Tarafı ifade eder.
4. **Yetkili Makam:** Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak Tarafların aşağıdaki yetkili makamlarını ifade eder:
 - a. Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı
 - b. Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Adına: Kamerun Cumhuriyeti Savunmadan Sorumlu Bakanı
5. **Misafir Personel:** Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla diğer Tarafa gönderdiği asker veya silahlı kuvvetler mensubu sivil şahısları ifade eder.
6. **Yakınlar:** Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
7. **Komutan:** Askerî karargâha, askerî üsse veya askerî birliğe komuta eden ve kendisine bağlı olmak üzere, gönderilen askerî personelin faaliyetlerinden sorumlu olan kişiyi ifade eder.
8. **Kıdemli Personel:** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak atanmış Misafir Personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.

9. **Misafir Öğrenci:** Gönderen Tarafın Silahlı Kuvvetlerinde görevlendirilmek üzere, Gönderen Taraf tarafından Kabul Eden Tarafın askeri okullarına veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarına gönderilen öğrenciyi ifade eder.

10. **Sivil Personel:** Tarafların silahlı kuvvetleri bünyesinde asker olmayan ve devamlılık isteyen belirli görev yerlerinde çalışan personeli ifade eder.

11. **Mübadele:** Taraflar arasında mutabakatla tespit edilecek belli dönemlerde karşılıklı olarak yapılacak faaliyeti ifade eder.

12. **Mübadele Askeri Personeli:** Bu Anlaşma kapsamındaki mübadele faaliyeti maksadıyla Türkiye veya Kamerun Cumhuriyeti'nde bulunan personeli ifade eder.

13. **Mihmandar Subay:** Kabul Eden Taraf tarafından, Misafir Personele yardımcı olması maksadıyla görevlendirilen personeli ifade eder.

14. **Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme:** Ulusal güvenlik kapsamında koruma gerektiren resmi bilgi ve malzemedir. Bu sebeple ulusal güvenlik sınıflandırması uygulaması ile düzenlenir. Bu bilgi sözlü, görsel, manyetik veya basılı şekilde olabilir veya fikri mülkiyet hakları kapsamında bilgi içeren teknolojik veya cihaz formunda olabilir.

15. **Görev Tanımı:** Mübadele Askeri Personelinin görev ve sorumlulukları ile sahip olması gereken nitelikleri belirten dokümanı ifade eder.

MADDE IV

İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, eğitimle ilgili olarak aşağıda sıralanmış olan alanlarda ve/veya karşılıklı olarak üzerinde mutabakat sağlanmış eğitim ve öğretimle ilgili başka herhangi bir alanda iş birliği faaliyetleri gerçekleştirirler:

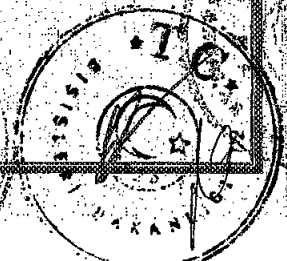
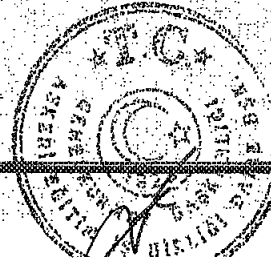
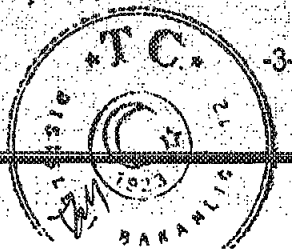
1. Askeri okul, eğitim ve öğretim merkezleri veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar,
2. Birlik, karargâh veya kurumlarda görev başı eğitimi,
3. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı Misafir Personel, Misafir Öğrenci veya öğretim elemanı değişimi,
4. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi ve uzmanlık alışverişi,
5. Tatbikat/eğitimlere veya ortak tatbikatlara fihli/gözetimci olarak katılım sağlanması,
6. Milli Savunma Üniversitesi ve Askeri Haritacılık Okullarında verilen eğitimler,
7. Eğitim kurumlarında yüksek lisans ve doktora eğitimleri,
8. Misafir Personel, danışman veya birlik değişimi,
9. Silahlı Kuvvetler arasında askeri iş birliği ve temas ziyaretleri,
10. Heyet veya personel mübadeleleri,
11. Askeri tarih, arşiv, yayım ve müzecilik,
12. Lojistik konularda eğitim alanında işbirliği,
13. Askeri tıp ve sağlık hizmetleri eğitimi alanında iş birliği,
14. Barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar,
15. Mesleki gelişim amaçlı personel değişimi,
16. Yerinde dil kursları için personel görevlendirilmesi,

17. Haritacılık ve hidrografi alanında iş birliği,
18. Askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecrübe değişimi,
19. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
20. Personel planlama, temin, yetiştirme, istihdam ve özlük işlemleri konularında eğitim, bilgi mübadelesi ve temas ziyaretleri,
21. Askerî istihbarat konularında eğitim alanında iş birliği,
22. Özel Kuvvetler Komutanlıkları arasında eğitim alanında iş birliği,
23. Mayın ve El Yapımı Patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi,
24. Muhabere, Elektronik, Bilgi Sistemleri, Elektronik Harp ve Siber Savunma alanlarında eğitim iş birliği,
25. Her iki ülkenin imkânları dâhilinde ve mütekabiliyet prensibi çerçevesinde, ülkelerin yasalarına uygun olarak liman ziyaretleri ve liman yaklaşımları,

MADDE V

İŞ BİRLİĞİNİN USULLERİ

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilecektir.
2. Bu anlaşmaya uygun olarak, Gönderen Taraf tarafından sunulacak bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Taraf nezdinde bildirilecektir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Taraf bu talebi kendi olanakları dâhilinde inceleyerek Gönderen Tarafa cevabını bildirecektir.
3. Öngörülemeyen istisnai durumlarda, özellikle bu Anlaşmada öngörülen kısa süreli eğitimler ile diğer eğitimler konusunda Taraflar, taleplerini yazılı resmi bir bildirimle ileticektir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilecektir.
4. Eğitimlerin, Kabul Eden Tarafın lisanında gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Taraf tarafından talep edildiği takdirde ve Kabul Eden Tarafın uygun görmesi halinde, üç aydan az süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda, Gönderen Taraf eğitime gelecek personel ile birlikte yeterli sayıda askerî tercüman tahsis edecektir. Eğitim maksatlı tercüme/tercüman giderleri Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.
5. Kabul Eden Tarafın gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla, Gönderen Taraf tarafından eğitime nihai katılım kararı, kursiyer sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Tarafa bildirilecektir. Bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde, Kabul Eden Taraf kurs/eğitim talebini sonraki bir zamana erteleme veya tamamen iptal etme hakkına sahip olacaktır.
6. İş birliği, her iki Tarafın yasal düzenlemelerine saygı çerçevesinde, mütekabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.

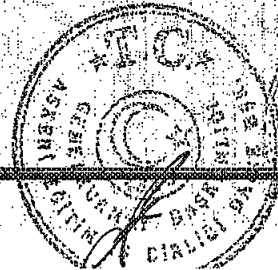
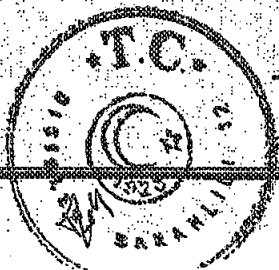
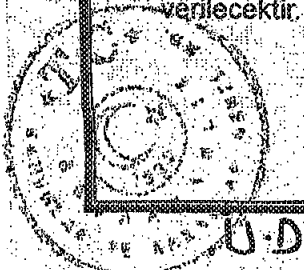
MADDE VI EĞİTİM KOŞULLARI

1. Misafir Personelin ve Misafir Öğrencinin eğitimi, eğitimin verildiği askerî kurum veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanacaktır. Konular ulusal güvenlikle ilgili hususları içerdiği takdirde, bu durumda kısıtlama uygulanabilecektir.
2. Kabul Eden Taraf, eğitim süresince Misafir Personele ve Misafir Öğrenciye gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Tarafa iade edileceğini belirtecektir.
3. Eğitim ve öğretim için gönderilecek personel, Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Taraf tarafından seçilecektir. Kabul Eden Taraf tarafından tespit edilen ölçütlere haiz olmayan personel, eğitim ve öğretim için kabul edilmeyecektir.
4. Sınav şekilleri ve eğitimle ilgili hususlar, Kabul Eden Taraf tarafından tespit edilecektir.
5. Söz konusu eğitim ve öğretimin icrası için Taraflarca gerekli görülmesi halinde 1 (bir) aydan uzun süreli ve/veya hayati risk içeren eğitimler için bu Anlaşmaya dayanan protokoller yapılabilir. Bu protokoller aşağıdaki hususları veya ilümlü görülen diğer hususları içerebilir:

- a. Eğitimin konusu,
- b. Eğitimin yeri,
- c. Eğitimin dili, süresi ve şartları,
- d. Eğitim süresince askerî personelin hak ve ödevleri,
- e. Eğitimin başlama ve bitiş zamanı ile eğitime katılacakların sayısı,
- f. Eğitim verilecek personelde aranan nitelikler,
- g. Eğitim süresince askerî personelin güvenliğinin sağlanma yöntemi,
- h. Askerî kişilerin sigortalanma yöntemi,
- i. Hasar ve kayıpların telafi edilme yöntemi,
- j. Eğitime ilişkin ödemenin şart ve usulleri,
- k. Verilen acil muayene, ilk yardım ve acil dış bakımı hizmetleri dışında diğer sağlık, muayene, tedavi ve dış bakım hizmetleri için geri ödeme yöntemi,
- l. İlaşe, ibate ve ulaşım ile ilişkin düzenlemeler,

6. Kabul Eden Taraf tarafından, Misafir Personel ve Yakınlarının ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.

7. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş kurs programını tamamlamış, kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/projeleri başarıyla hazırlayan personele, uygun ihtisası ya da eğitim programını (bilimsel derece) tamamladığını gösteren belge verilecektir. Sertifika denkliği millî mevzuata göre Gönderen Tarafın yetkili kurumlarınca verilir.

MADDE VII
PERSONEL MÜBADELESİNE İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KOŞULLAR

Taraflar personel mübadelesi konusunda çeşitli vesilelerle anlaşmaları halinde aşağıda sunulan yükümlülükleri yerine getireceklerdir;

1. Uzun süreli nitelikli personel görevlendirilmeleri dil öğrenimi, bilgi paylaşımı, tecrübe teatisi ve/veya ortak kültür ve anlayış oluşturmak maksadıyla mütekabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.

2. Görevlendirilecek personel sayısı, nitelikleri ile hangi konularda mübadele yapılacağı veya devam eden mübadele faaliyetlerine ilişkin değişiklik/iptaller, iki ülke arasında icra edilen resmî toplantılar ve/veya üst düzey ziyaretlerde istişare edilerek mutabakatla belirlenecektir. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Taraf tarafından niteliği ve uzmanlığının gerektirdiği yerde, Gönderen Tarafın yazılı onayını müteakip görevlendirilecektir. Taraflarca karşılıklı olarak aksi belirlenmediği takdirde,

a. Ana dilde konuşan dil öğretmenleri Milli Savunma Üniversitesi ve Kuvvetlere bağlı okullarda (lisan okulları ve sınıf okulları eğitimi),

b. Akademik personel Milli Savunma Üniversitesinde,

c. Askerî konularda uzman personel ilgili sınıf okullarında,

d. Birlik komutanları (Tb.K., Tb.K.Yrd., Tk./Bl.K., Tk./Bl.Astsb. ve/veya bu kadroların yardımcısı ile diğer kuvvetlerde bu kadroların eşiti) askerî okullarda ve mutabık kalınacak diğer birliklerde,

e. Karargâh subayları, Kuvvet Karargâhı veya müsaade edilen büyük Karargâhlarda veya mutabık kalınacak birliklerde görev yapacaktır.

3. Bu kapsamdaki Mübadele Askerî Personelinin görevlendirmeleri en az altı ay sürelerle yapılacaktır. Ancak mübadelenin niteliğine göre, görev süresi ve periyodu gerektiğinde iki tarafın mutabakatı ve yazılı onayı ile değiştirilebilecektir.

4. Taraflar, personel mübadelesine ihtiyaç duyulmadığı ya da her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına hizmet etmediği konusunda mutabık kalmaları hâlinde, ilgili mübadeleyi sonlandırma veya mübadele konusunda ve süresinde değişiklik yapabilecektir.

5. Gönderen Taraf, mübadele kapsamında görevlendireceği personeli aşağıda belirtilen özelliklerde seçecektir:

a. Belirlenen pozisyonun görevlerini yerine getirmek için gerekli eğitim, öğretim ve uzmanlık deneyimi olacaktır.

b. Görevlendirilen personel, Gönderen Tarafın askerî kadrolarında istihdam edilen personel olacaktır.

c. Kabul Eden Tarafın ulusal politikalarına, millî değerlerine, kültürüne ve yaşam biçimine uygun hareket edebilecek yetenekte olacaktır.

d. Mübadele Askerî Personeli görevini yerine getirmek için Kabul Eden Taraf tarafından şart koşulan güvenlik kleransına sahip olacaktır.

6. Gönderen Taraf, yukarıda belirtilen özelliklere sahip Mübadele Askerî Personeli bağımsız olarak seçip görevlendirme hakkına sahiptir. Görevlendirilen Mübadele Askerî Personelin belirtilen özelliklerde olmaması, disiplinsizliği, nazari bilgi yetersizliği, kabiliyet eksikliği gibi nedenler ile sağlık veya fizyolojik nedenlerle ya da kendi isteği ile mübadele programından ayrılması veya bazı nedenlerden dolayı kendisinden beklenen görevleri yerine getiremeyeceğinin anlaşılması durumunda, Gönderen Taraf gerekçe talep etmeden Mübadele Askerî Personelini geri alacak ve yerine başka bir personel görevlendirecektir. Bu durumda Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafa askerî ataşelikler aracılığı ile yalnızca Mübadele Askerî Personelinin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirecektir.

7. Gönderen Taraf, gerekli hazırlıkların yapılabilmesi için Mübadele Askerî Personelinin rütbe, sicil numarası, isim, doğum tarihi, öz geçmişi (akademik kariyer bilgileri dâhil) ve kan grubu, istenen ön koşullara ve niteliklere sahip olduklarını gösteren onaylı belge/yazıyı, mübadele başlamadan 1 (bir) ay önce Kabul Eden Tarafa gönderecektir.

8. Mübadele Askerî Personeline hiçbir komuta ve kontrol sorumluluğu verilmeyecektir. Mübadele Askerî Personeli yalnızca ilgili faaliyet/egitime ilişkin görevlerde kullanılacaktır. Mübadele Askerî Personeli müfredat hazırlığı, ölçme ve değerlendirme yapmayacak, ancak kursiyerler hakkında kanaat ile varsa müfredatı geliştirici önerilerde bulunabilecektir.

9. Mübadele Askerî Personeli ile Kabul Eden Tarafın askerî personeli arasındaki ilişkiler askerî teamüller içinde yürütülecektir. Mübadele Askerî Personeli eğitim müfredatı, idari faaliyetler veya diğer hususlarda gerektiği zaman Mihmandar Subaya danışacaktır.

10. Mübadele Askerî Personeli icra edilecek faaliyetlere yönelik kendi hükûmeti/görev yaptığı komutanlığı tarafından yayımlanan resmî kitap, dergi, çoklu ortam (multimedya) araçlarını getirebilir. Bu yayınların görev yapan birlik içinde dağıtımı Mihmandar Subay vasıtasıyla yapılacaktır.

11. Mübadele Askerî Personeli, ders, eğitim ve diğer ortamlarda konusu suç oluşturacak veya hukuki sonuç doğuracak konuları kursiyer/öğrenci personel ile tartışmayacak veya gündeme getirmeyecektir.

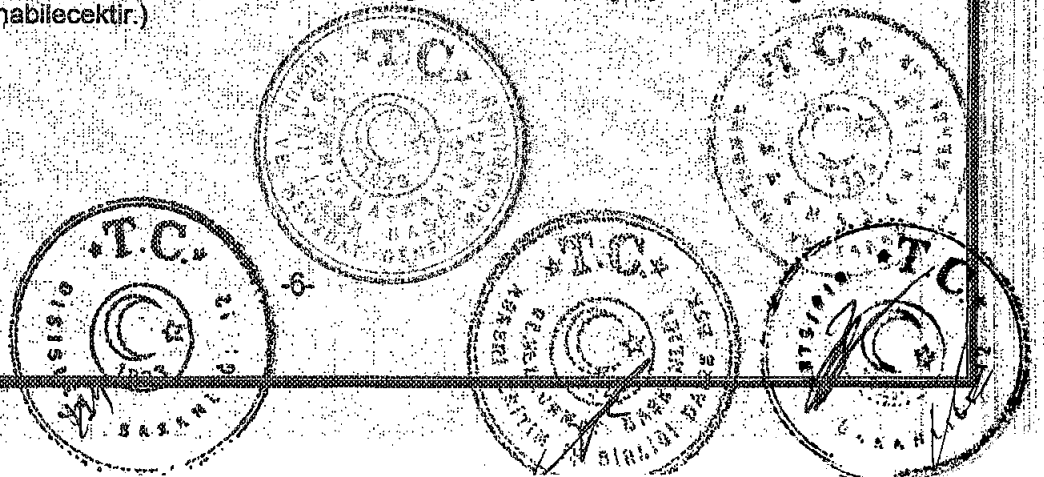
12. Mübadele Askerî Personeli, uygulanan günlük ve haftalık çalışma saatlerine uyacaktır. Ancak ülkesinin millî ve dinî günlerinde yetkili makamının yazılı onayı ile izinli sayılacaktır.

13. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Tarafın birlik ve kurumları içerisinde kendi Silahlı Kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Tarafın sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyeceklerdir.

14. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Tarafın mevzuatı doğrultusunda tüm masrafları kendisi tarafından karşılanmak şartıyla Yakınlarını da getirme hakkına sahip olacaktır.

15. Mübadele Askerî Personeli, hiçbir surette bağımsız komutanlık yapılmasını gerektirecek görevlere ya da yasa veya yönetmelikler uyarınca sadece Kamerun Cumhuriyeti /Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin bir subayı ya da çalışanına verilebilecek sorumluluklara tabi olacağı görevlere atanmayacaktır.

16. Mübadele Askerî Personeli, barışı koruma dâhil herhangi bir askerî harekât ve manevrada görevlendirilmeyecektir. Ancak tatbikatlara gözlemci statüsünde katılım sağlanabilir. (Türkiye'de icra edilecek tatbikatlara, ilgili tatbikatın millî/yabancı gözlemci planı çerçevesinde gözlemci statüsünde katılım sağlanabilecektir.)

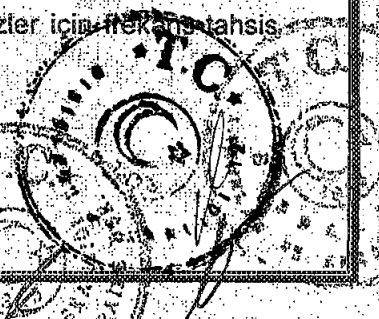
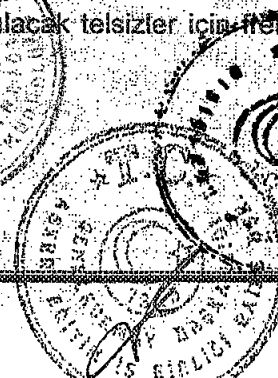
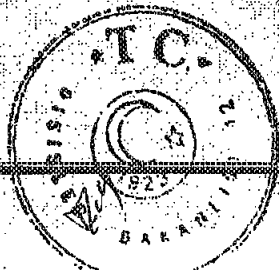

17. Taraflarca başka bir şekilde kararlaştırılmadığı takdirde, Mübadele Askerî Personeli görev yaptığı birliğin/kurumun bulunduğu garnizon sınırları içerisinde ikamet edecektir.

MADDE VIII

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında temin edilen veya üretilen gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fikrî mülkiyet hakları ile askerî malzeme, Taraflar arasında akdedilecek müteakip mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemelere uygun olarak amaçları doğrultusunda mübadele edilir, kullanılır ve muhafaza edilir.
2. Taraflar ulusal mevzuatlarına uygun olarak, bu Anlaşmanın uygulanması veya ortak faaliyetlerin yerine getirilmesi kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman, malzeme ve teçhizata ait tüm bilgilerin korunmasını sağlar. Bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alır. Gizlilik dereceleri: Çok Gizli, Gizli, Özel, Hizmete Özel, Tasnif Dışı olarak sınıflandırılacaktır.
3. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan Tarafın yazılı ön onayı olmadan ifşa edilmez ve üçüncü bir tarafla paylaşılmaz (veya üçüncü bir tarafa devredilmez).
4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, sadece hükümetler arası kanallar yoluyla veya Taraflarca belirlenen güvenlik makamlarınca uygun bulunan diğer kanallardan mübadele edilir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafça belirlenir.
5. Taraflar, Anlaşma sona erdiğinde dahi, mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesinden sorumlu olmaya devam eder.
6. Taraflar, ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası andlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma kapsamında oluşturulacak ve devredilecek fikrî mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlar. Bu Anlaşma bağlamında, fikrî mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm'de imzalanmış olan Dünya Fikrî Mülkiyet Örgütü'nü kuran Anlaşma'nın 2'nci maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.
7. İhtiyaç duyulması halinde, Taraflar arasında, MADDE IV'te belirtilen iş birliği alanlarının her biri için yetkilendirilmiş olan makamların sorumluluğunda, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin transferi, kullanılması ve korunması konusunda ayrı bir güvenlik anlaşması imzalanabilir.
8. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü Tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.
9. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik belgesine/kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlar.
10. Bu Anlaşma'nın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde ifşa olması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.
11. Muhabere ve Bilgi Sistemleri (MEBS) Güvenliği konularında, Kabul Eden Taraf askerî personelinin tabi olduğu kanun, yönetmelik, yönerge ve talimatlara uygun hareket edilir.
12. İki ülke arasında tatbikat icra edilmesi durumunda, kullanılacak telsizler için frekans tahsis edilmesi taraflarca koordine edilecektir.

MADDE IX
TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN
DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma'nın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve taahhütlerini etkilemez ve diğer devletlerin çıkarları, güvenliği ve ülke bütünlüğüne karşı kullanılamaz.

MADDE X
ÖZEL HUSUSLAR

1. Eğitimleri süresince ve Kabul Eden Tarafın ülkesinde bulundukları sürece, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler; üçüncü bir ülke ile girilen herhangi bir silahlı çatışmaya iştirak etmemek ve Kabul Eden Tarafın menfaatlerine ve iç güvenliğine hakef getiren faaliyetlerde yer almamakla yükümlüdürler. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafıta bulundukları süre boyunca, bu Anlaşma'da belirlenenler dışında herhangi bir faaliyette bulunmayacaklardır.
2. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerden; ders başarısızlığı, disiplinsizlik, sağlık vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek vaziyette olanların durumu, eğitim veren ilgili komutanlık, okul veya askerî akademi komutanlıkları ile fakülte dekanlıklarının kararıyla belirlenecektir. Bunların ilişkilerinin kesilmesi ve eğitim veya öğretimlerine son verilmesi işlemi, Yetkili Makamların veya Kabul Eden Tarafın kendi iç mevzuatına göre ilişik kesmeye yetkilendirilmiş makamın onayından sonra uygulanacaktır.
3. Gönderen Taraf, gerekli gördüğü takdirde, herhangi bir zamanda ve sebep göstermeksizin Kabul Eden Tarafıta bulunan Misafir Personeli ve Yakınları ile Misafir Öğrencileri geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf, bu şahısların mümkün olan en kısa zamanda ülkelerine dönmeleri için gerekli kolaylıkları sağlar.
4. Savaş, silahlı çatışma, toplumsal başkaldırı ve uluslararası kriz gibi olağanüstü durumlarda, Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafıtan personelini geri çağırmasını talep edebilir. Gönderen Taraf, bu talebi derhal karşılayacaktır.

MADDE XI
HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Taraf ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı ve yargı yetkisine tabidirler.
2. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin gözetimine alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar eder.
3. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin, Kabul Eden Tarafıta yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Taraf vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahiptir.
4. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Öğrenci ve Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilir.
5. Gönderen Taraf, Misafir Öğrenci ve Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yargı yetkisini, Kabul Eden Tarafın ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Tarafın yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Öğrenci ve Misafir Personele görevin gerektirdiği emirleri verebilir. Gerektiğinde konuya ilişkin askerî atışe bilgilendirilir.
6. Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Tarafın personeline disiplin tedbirlerini uygulamaya yetkilidir.

7. Disiplin İşlemleri:

a. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personel ve Misafir Öğrenciler; bulundukları kıta, karargâh ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyacaktır.

b. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler; disiplin cezaları yönünden Gönderen Tarafın mevzuatına tabidir. Gönderen Taraf, Misafir Personel ve Misafir Öğrenci üzerindeki münhasır disiplin yetkisini, Kabul Eden Tarafın ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Tarafın yetkili askeri makamları, emrindeki Misafir Personel ve Misafir Öğrenciye görevin gerektirebileceği emirleri verebilecektir.

c. Tarafların askeri yetkililerince, yalnızca birlik eğitimlerinde uygulanmak üzere, disiplin işlemlerine ilişkin esasları belirlemek, disiplin cezaları ve uygulama esaslarını kararlaştırmak, uyuşmazlıkları çözmek maksadıyla komisyon kurulabilir. Komisyonun kararları tutanak altına alınır, tarafları bağlayıcı nitelikte kabul edilir. Disiplin cezaları, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin eğitim gördüğü kıta, karargâh ve kurumun amirinin teklifi ile Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli tarafından ilgili ülkenin usul ve esaslarına göre verilecektir.

d. Mübadele Askeri Personeli kendi ulusal komuta zincirinin komutası ve kontrolü altında kalacaktır. Ancak, bu husus Mübadele Askeri Personelinin bu Anlaşma ve görev tanımında belirtilen görevleri layıkıyla yerine getirmesini engelleyecek şekilde yorumlanamaz ya da kullanılamaz.

e. Gönderen Taraf Mübadele Askeri Personeli amirleri, Kabul Eden Taraf tarafından verilen ve Mübadele Askeri Personelinin fonksiyonel görev sorumluluklarıyla ilgili kanuni emirleri yerine getirmesini emrederler. Kabul Eden Taraf amirleri, Kabul Eden Taraf personelinin görevle ilgili olmak kaydıyla Mübadele Askeri Personelinin verdiği emirleri yerine getirmesini emreder. Mübadele Askeri Personeli ve Kabul Eden Taraf personeli arasında komuta ilişkisi olmayacaktır. Bununla birlikte; sadece birlik komutanı olarak atanan Mübadele Askeri Personeli görev tanım formunda belirtilen görevlerin icrasına yönelik yalnızca emrindeki personeline emir verme yetkisine sahiptir.

f. Gönderen Taraf ya da Kabul Eden Taraf hükümetlerinin disiplin kanunları çerçevesinde bir suç işleyen Mübadele Askeri Personeli, Gönderen Tarafa idari veya disiplin işlemi yapılması görüşü ile Mübadele Programından geri çekilebilecektir. Bununla birlikte, Mübadele Askeri Personeline Kabul Eden Taraf tarafından disiplin işlemi uygulanmayacaktır. Mübadele Askeri Personeli, Kabul Eden Tarafın personeli üzerinde doğrudan disiplin yetkisine sahip olmayacak. Taraflar Mübadele Askeri Personeline idari ya da disiplin işlemi uygulanması konusunda iş birliği yapacaktır. Taraflar başka şekilde anlaşmazlar ise Mübadele Askeri Personeli astlarına karşı disiplin yetkisini aşağıda belirtildiği şekilde kullanacaktır:

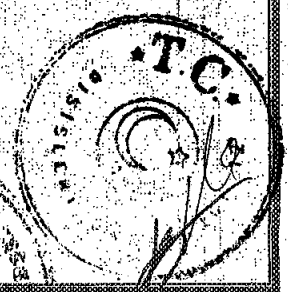
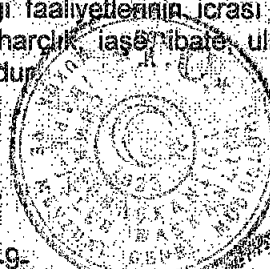
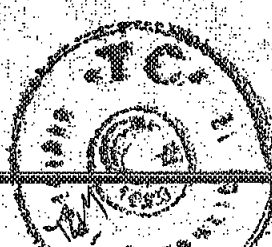
(1) Disiplin ceza talebini, görev yaptığı kurum/birliğin komuta silsilesini takip ederek bir üst amirine yazılı olarak iletecektir.

(2) Kabul Eden Tarafın yetkili amiri bu talebi en kısa sürede sonuçlandırarak ilgili yazılı olarak bilgilendirecektir.

MADDE XII

MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/harcık, işe nâfâ, ulaştırma, günlük istihkak ve diğer mali haklarından, Gönderen Taraf sorumludur.

U.D

2. Ancak, Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde; eğitim ve öğretim maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için aşağıdaki hususların karşılanıp karşılanmayacağına ve karşılanma esaslarına Kabul Eden Taraf karar verir ve önceden Gönderen Tarafı bilgilendirir;

a. Misafir Personel için;

(1) Aylık maaş (esaslar ve miktar Kabul Eden Taraf tarafından kursiyer subay ve astsubayların rütbelerine göre belirlenir. Silahlı Kuvvetler mensubu sivil şahıslar, astsubay statüsünde değerlendirilir),

(2) Eğitim ve öğretim masrafları (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),

(3) Giyim-kuşam (sadece kursiyer subay ve astsubayların eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Tarafın emsali subay ve astsubaylara verilen istihkak üzerinden).

b. Misafir Öğrenciler için;

(1) İaşe,

(2) İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenecek misafirhane veya tesiste),

(3) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Tarafça belirlenir.),

(4) Eğitim-öğretim masrafları (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),

(5) Giyim-kuşam (Kabul Eden Tarafın emsali öğrenciler için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden),

(6) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine doktorluk stajı (intörn) eğitimi döneminde ödenen diğer ücretler.

3. Türkiye'de verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Kamerun Cumhuriyeti'nde verilecek lisan kursları ücretsizdir. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (uçuş eğitimi, fizyolojik eğitim, dalgıç eğitimi, serbest çıkış kulesi eğitimi, serbest paraşüt eğitimi vb.) tam ücretli olarak verilir.

4. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafı kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekme hâlinde, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin borçları Kabul Eden Taraf tarafından düzenlenecek yapılan harcama tutarını gösteren ve ilgili makam tarafından onaylanmış belgeye istinaden Gönderen Taraf tarafından ödenir.

5. Eğitim ve öğretim giderleri, Gönderen Taraf tarafından, her eğitim ve öğretim süresinin sonunda yapılan harcama tutarını gösteren ve ilgili makam tarafından onaylanmış belgenin alınmasını takip eden 90 (doksan) gün içinde (bir ay ve daha kısa süreli eğitimlerde peşin ödeme yapılır), Kabul Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan hesaba ABD doları cinsinden yatırılır.

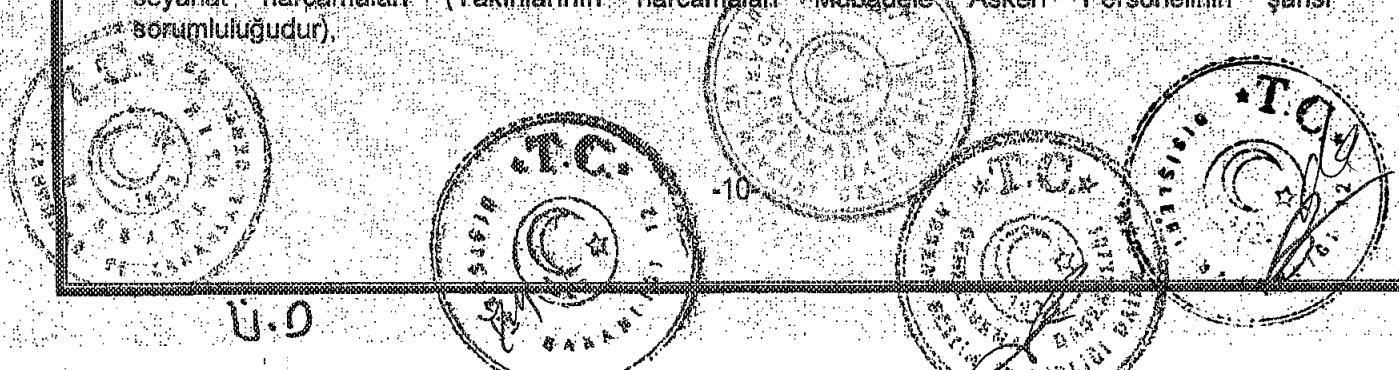
6. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, giriş, kalış ve çıkışları süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi hukukuna tabidir.

7. Mübadele Askeri Personeline ilişkin hususlar;

Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının her türlü mali ve özlük hakları Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır. Gönderen Taraf, Mübadele Personelinin aşağıda belirtilenler de dâhil, fakat bunlarla sınırlı olmamak üzere tüm masraf ve harcamalarını karşılayacaktır;

a. Mübadele Askeri Personelin maaşı, tüm ödenekleri ve istihkakı,

b. Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının, Kabul Eden Tarafa seyahatleri de dâhil, tüm seyahat harcamaları (Yakınlarının harcamaları Mübadele Askeri Personelinin şahsi sorumluluğudur),

c. Mübadele Askerî Personeli ve Yakınlarının şahsî eşyalarının nakli ve bu eşyalarda meydana gelebilecek kayıp ve hasarlar (Yakınlarının harcamaları Mübadele Askerî Personelinin şahsî sorumluluğudur).

d. Mübadele Askerî Personelin iş bu Anlaşma dışında kalabilecek tüm eğitim harcamaları,

e. Görevi sona eren veya erdirilen Mübadele Askerî Personeli ve Yakınlarının dönüşü ile ilgili tüm harcamalar (Yakınlarının harcamaları Mübadele Askerî Personelinin şahsî sorumluluğudur.).

f. Mübadele Askerî Personelin askerî haberleşme imkânları haricinde kullanmış oldukları haberleşme vasıtalarının giderleri (Mübadele Askerî Personelinin şahsî sorumluluğudur.).

g. Mübadele Askerî Personeli şahsî harcamalarını kendisi karşılayacaktır. Kabul Eden Tarafın, Mübadele Askerî Personeline yönelik hiçbir maddî sorumluluğu bulunmayacaktır.

MADDE XIII

TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanması esnasında, üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı geçerlidir.
2. Taraflar, ağır kusur veya kasıt bulunmadıkça, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde veya kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan nedeniyle birbirlerinden tazminat talebinde bulunamaz.
3. Taraflar ortaya çıkan durumun ağır kusur veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını, iki tarafından uzmanlarından oluşan bir heyet müştereken belirler.

MADDE XIV

İDARİ HUSUSLAR

1. Mübadele Askerî Personel, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin Statüsü:

a. Gönderen Taraf, personelinin ve öğrencilerini eğitimden önce bu Anlaşma çerçevesindeki statüler, haklar, sorumluluklar, görevler, uygulanacak eğitimin kapsamı, işe ve ibate esasları ile mali hususlar hakkında bilgilendirecektir.

b. Mübadele Askerî Personel, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, diplomatik ayrıcalıklar ve bağışıklıklara sahip olmayacaktır.

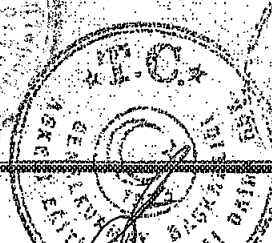
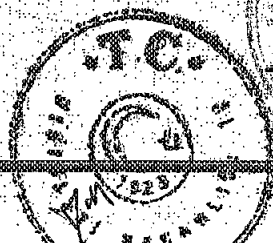
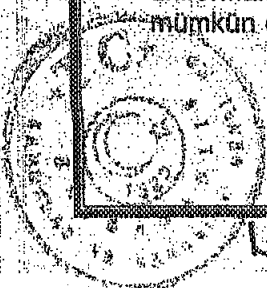
c. Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı sürece, Kabul Eden Taraf tarafından Mübadele Askerî Personele, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere, bu Anlaşma'da veya bu Anlaşma'ya dayanarak yapılacak anlaşmalar ya da diğer düzenlemelerde belirtilen görevlerin dışında başka görev verilmeyecektir.

d. Kabul Eden Taraf ülkesinde kalmalarına müsaade edilen Mübadele Askerî Personel, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler hiçbir siyasi faaliyet veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyette bulunmayacaklardır.

e. Kabul Eden Taraf tarafından, Mübadele Askerî Personele, bir aydan fazla süreli eğitim/kurs için ülkesine gelen Misafir Personele, Yakınlarına (sadece eş ve 12 yaşından büyük çocuklarına) ve Misafir Öğrencilere statüsüne uygun olarak özel kimlik kartı verilir.

2. Kıyafet:

Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile aksine karar verilmedikçe, Gönderen Tarafın askerî personeli kendi millî uniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat mümkün olduğunca Kabul Eden Taraf tarafından sağlanır. Ancak, Misafir Öğrenciler, Kabul Eden

Tarafın sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Taraf tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilirler.

3. İzin:

a. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin tatil, izin ve diğer nedenlerle mevcut olmama durumları, eğitim planı gereklerine ve Kabul Eden Tarafın aynı konumdaki personeli için geçerli kurallarına göre düzenlenecektir. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin, eğitim/öğretim dönemi dışındaki zamanlarda Kabul Eden Taraf'ta ikamet etmeleri durumunda tüm masrafları, Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

b. Kabul Eden Tarafın hastanesinin istirahatini onaylamasına binaen, Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler ilgili eğitim kurumunun mevzuatında belirtilen süre kadar eğitimde mevcut olmayabilir. Bu istirahat bitiminde ilgilinin eğitimini sürdürmeyecek durumda olması halinde, faaliyetine son verilebilir ve Kabul Eden Tarafın muvafakatı ile bu şahıs başka bir personel ile değiştirilebilir.

c. Kabul Eden Tarafın ülkesi dışında yapılacak tatiller haricinde kullanılacak izinler, her iki Tarafın yetkili makamları arasında varılacak mutabakata uygun olarak, Kabul Eden Tarafın yetkili makamınca verilecektir.

d. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesinde uygulanan çalışma saatlerine ve buna ilişkin esaslara tabi olacaktır.

e. Misafir Personel, millî gün ve/veya günlerinde askerî ataşeliği/büyükelçiliğinin düzenleyeceği faaliyetlere katılabilir. Bu günlerde izinli sayılabilir.

4. Ölüm:

a. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel veya Yakınlarından birinin ya da Misafir Öğrencilerin ölümü halinde, Gönderen Tarafın yetkili makamını durumdan derhal haberdar edecektir.

b. Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafın talebi üzerine cenazenin, Kabul Eden Taraf'taki en yakın uluslararası havaalanı, liman veya çıkış kapısına nakli için her türlü kolaylığı sağlamak ve harcamaları üstlenmek yükümlülüğündedir. Bu noktadan sonra, cenazenin nakli Gönderen Tarafın sorumluluğunda olacaktır.

5. Kabul Eden Taraf tarafından, Mübadele Askerî Personeli, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin ikametleri, güvenlikleri sağlanacak ve mütakabiliyet esasına istinaden taraf ülkeler tarafından belirlenecek diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.

6. Misafir Personel ve Yakınları ordu evleri ve askerî kantinlerden Kabul Eden Tarafın düzenlemeleri çerçevesinde yararlanabilirler.

7. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.

8. Kabul Eden Taraf, Kabul Eden Tarafın faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinden mütakabiliyet ilkesi temelinde imkân ve kabiliyetleri çerçevesinde ücreti mukabil/ücretsiz olarak teminine ilişkin nihai kararı verir.

9. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre verilir. Misafir Öğrenci ve Misafir Personelden; akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları gibi nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek olanlar ile kendi isteği ve ülke talebi doğrultusunda eğitim ve öğretim kurumlarından ilişkilerinin kesilmesi talep edilen Misafir Personelin ilişkileri Yetkili Makamların onayından sonra Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen esaslar çerçevesinde kesilir. Taraflarca gerekli görülmesi halinde hayati risk içeren ve uzmanlık gerektiren (uçuş eğitimi, atış eğitimleri, vb.) eğitimler için bu Anlaşma'ya dayanan protokoller yapılabilir.

MADDE XV
SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Misafir Öğrenci, bu Anlaşma gereği her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunmalıdır. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren sağlık raporunu talep edebilir.
2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderleri Kabul Eden Taraf tarafından karşılanır.
3. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri Kabul Eden Taraf tarafından ücretsiz olarak yerine getirilir. Acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri dışında kalan muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre yaptırılacak sağlık sigortası tarafından karşılanır.
4. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafça ücretli veya ücretsiz olarak karşılanabilir. Kabul Eden Tarafça ücretli verilmesine karar verilmesi durumunda Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel veya Mübadele Askeri Personeli tarafından karşılanır.

MADDE XVI
GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

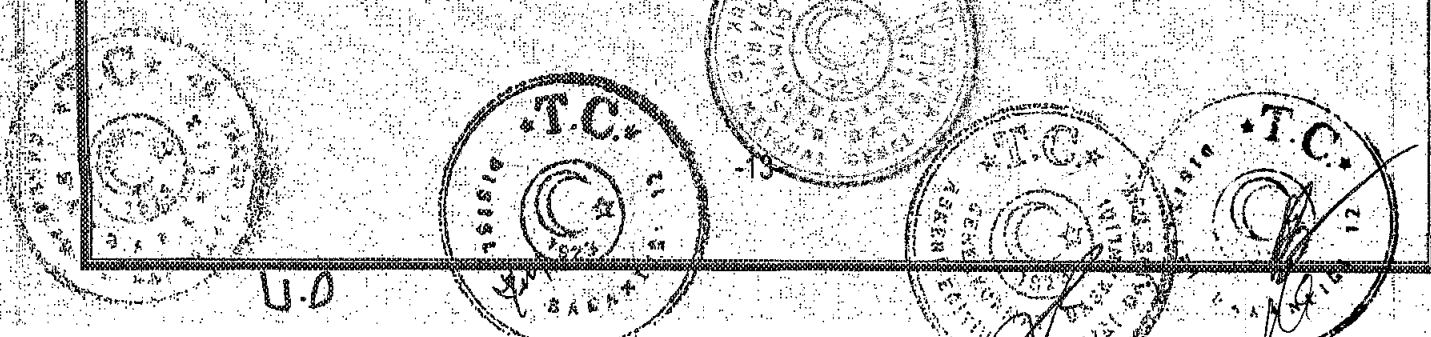
1. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın, yabancıların ülkede seyahatine ilişkin yasal düzenlemelerine ve Kabul Eden Tarafın ülkeye giriş ve ülkeden çıkışta uygulanan gümrük usullerine tabi olacaklardır.
2. Bununla birlikte Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan idari desteği sağlayacaktır.

MADDE XVII
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Taraflar arasında mümkün olan en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülür ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilemez.
2. Uyuşmazlık meydana geldiği tarihten itibaren 60 gün içinde çözümlenemezse, Taraflar 30 gün içinde görüşmelere başlar. Müteakip 60 gün içinde çözüm sağlanamadığı takdirde, Taraflar bu Anlaşma'yı MADDE XX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir.

MADDE XVIII
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde Anlaşma'nın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini diplomatik yollarla önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeler başlar. 60 gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflar işbu Anlaşma'yı MADDE XX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir. Üzerinde yazılı olarak mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girişini düzenleyen MADDE XIX'da belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE XIX
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE XX
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 5 (beş) yıllık süre için yürürlükte kalır.
2. Bu Anlaşma, taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, beşer (5) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Taraflardan biri Anlaşma'yı herhangi bir zamanda sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirebilir. Anlaşma'nın sona erdiğine ilişkin yapılan bildirimler, yapıldığı tarihten 90 gün sonra hüküm doğurur.
4. Bu Anlaşma'nın sona ermesi, devam eden programlar ve faaliyetleri etkilemez.

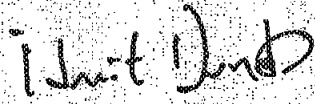
MADDE XXI
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma, Ankara/TÜRKİYE'de, 30 Ocak 2018 tarihinde, Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı olması durumunda, İngilizce metin geçerlidir.

Bu Anlaşma, kendi hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve aşağıda imzaları bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :

İSİM :

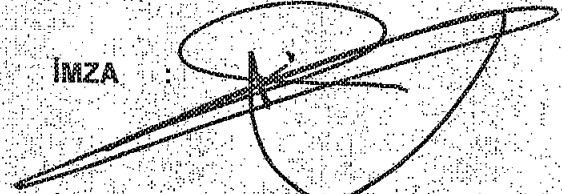
Orgeneral Ümit DÜNDAR

UNVAN :

Genelkurmay İl nci Başkanı

KAMERUN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :

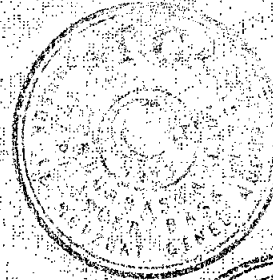
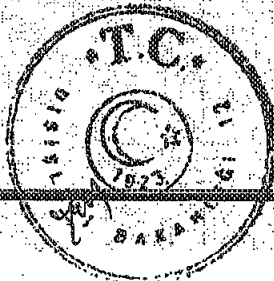
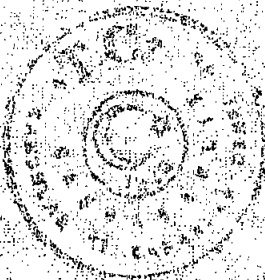

İSİM :

Joseph BETI ASSOMO

UNVAN :

Savunma Bakanı

ACCORD DE COOPERATION

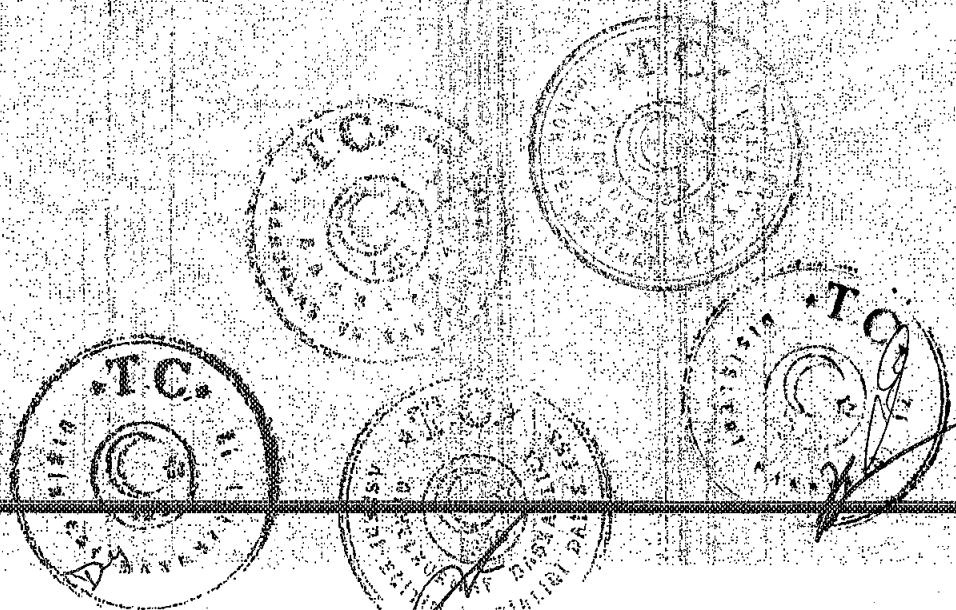
ENTRE

**LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE
DE TURQUIE**

ET

**LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE
DU CAMEROUN**

EN MATIÈRE DE FORMATION MILITAIRE

**ACCORD DE COOPERATION ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE
TURQUIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DU CAMEROUN EN MATIERE DE
FORMATION MILITAIRE**

PRÉAMBULE

Le Gouvernement de la République du Cameroun et le Gouvernement de la République de Turquie (ci-après dénommés la «Partie» ou les «Parties»);

SOULIGNANT leur volonté d'améliorer les relations d'amitié existant entre les Parties ainsi que la coopération dans le domaine de la formation militaire,

ONT CONVENU DE CE QUI SUIT:

ARTICLE I

OBJET

Le présent Accord vise à établir les mécanismes de coopération dans le domaine de la formation militaire entre les Parties.

ARTICLE II

CONTENU

Conformément à l'Article 4 du présent Accord, les dispositions prévues s'appliquent aux officiers, sous-officiers, étudiants militaires et personnels civils en service dans les Forces Armées d'une des Parties et qui peuvent bénéficier d'une formation ou participer à des activités de formation et de coopération dans les centres, les unités et les structures de formation militaire de l'une des Parties ainsi que leurs Personnes à charge.

ARTICLE III

DÉFINITIONS

Au sens du présent Accord, les termes ou les expressions:

1. « Accord » signifie le présent Accord de coopération relatif à la formation militaire conclu entre les Parties.
2. « Partie d'envoi » désigne la Partie qui envoie du personnel, du matériel et de l'équipement à la Partie d'accueil pour la mise en œuvre du présent Accord.
3. « Partie d'accueil » désigne la Partie dont le territoire abrite le personnel, le matériel et l'équipement de la Partie d'origine pour la mise en œuvre du présent Accord.
4. « Autorités compétentes » se rapportent aux autorités des Parties compétentes pour la mise en œuvre du présent Accord à savoir:
 - a. Pour le Gouvernement de la République de Turquie: L'Etat-major Général de la République de Turquie.
 - b. Pour le Gouvernement de la République du Cameroun: Le Ministère en charge de la Défense.
5. « Personnel invité » désigne le personnel militaire ou les personnels civils, en service dans les Forces Armées, envoyés par une Partie à l'autre Partie dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord.
6. « Personnes à charge » désignent le conjoint et les enfants du Personnel invité qui sont à sa charge en conformité avec sa législation nationale respective.
7. « Commandant » est une personne qui commande le quartier général militaire, la base militaire ou l'unité militaire et qui est responsable des activités du personnel militaire envoyé en étant dans la dépendance de lui-même.
8. « Superviseur » renvoie à la personne la plus âgée parmi le Personnel invité autorisé à superviser les activités du groupe de personnels militaire ou civil envoyé dans le cadre du présent Accord et désigné conformément à la législation nationale de la Partie d'envoi.

9. « Étudiant invité » désigne un étudiant envoyé par la Partie d'envoi afin d'être assigné aux Forces Armées de la Partie d'envoi aux écoles militaires de la Partie d'accueil ou aux autres établissements d'enseignement déterminé par la Partie d'accueil.

10. « Fonctionnaire civil » désigne le personnel non militaire et occupant un poste précis qui requiert la continuité au sein des Forces Armées des Parties.

11. « Échange » signifie que l'activité sera conduite réciproquement dans certaines périodes déterminées avec l'Accord entre les deux Parties.

12. « Personnel participant à un échange militaire » désigne le personnel qui réside en Turquie ou au Cameroun devant mener l'activité d'Échange dans le cadre du présent Accord.

13. « Guide Officier » désigne le personnel affecté par la Partie d'accueil pour fournir une assistance au Personnel invité.

14. « Informations et matériels classifiés » sont des informations et matériels officiels qui doivent être protégés pour des raisons de sécurité nationale. Par conséquent, ils sont régis par une classification de sécurité nationale. Ces informations peuvent être sous forme orale, visuelle, magnétique ou imprimée, ou sous forme technologique ou de dispositif, y compris des informations soumises aux droits de propriété intellectuelle.

15. « Description du poste » renvoie au document précisant les termes de référence du Personnel d'échange militaire et les qualifications requises.

ARTICLE IV

DOMAINES DE LA COOPÉRATION MILITAIRE

Les activités de coopération en matière de formation entre les Parties portent sur les domaines énumérés ci-dessous et / ou tout autre domaine spécifique à la formation et à l'éducation convenus de commun accord:

1. La formation, l'éducation et les cours dans les écoles militaires, les centres de formation ou d'autres centres d'instruction déterminés par la Partie d'accueil,

2. Les stages dans les États-majors, les unités, les centres et les institutions,

3. L'échange mutuel / unilatéral de Personnel invité, d'Étudiant invité ou de formateurs de personnel de formation entre les centres de formation et d'instruction,

4. Les visites de contact mutuels et les échanges de connaissances et d'expertise pour l'amélioration de la formation et de l'instruction,

5. La participation à des exercices ou des formations et des exercices conjoints en tant que participant ou observateur,

6. La formation à l'Université de la Défense nationale de Turquie et dans les écoles de cartographie militaire,

7. La Maîtrise et le Doctorat dans les Écoles de formation,

8. L'échange de Personnels invités, des conseillers ou des unités,

9. La coopération militaire et les visites de contact entre les Forces Armées,

10. les échanges de délégations et de personnels,

11. L'histoire militaire, les archives, la publication et la muséologie,

12. La coopération dans le domaine de la formation en matière de logistique,

13. La coopération dans le domaine de la formation en médecine militaire et des services de santé,

14. Les autres opérations militaires à l'exception de la guerre telles que les opérations de maintien de la paix, l'aide humanitaire, la lutte contre le terrorisme et la lutte contre le piratage,

15. L'échange de personnel pour le perfectionnement professionnel,

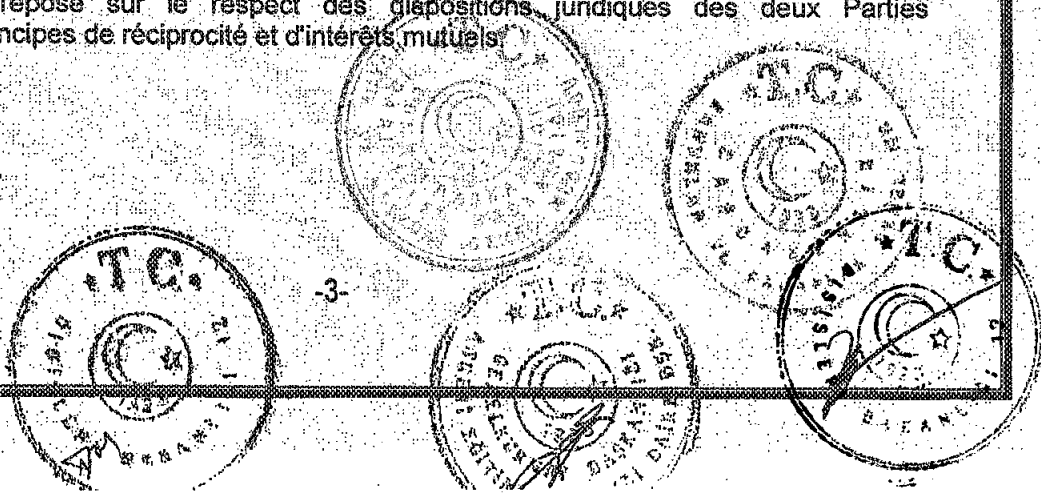
16. L'affectation du personnel pour les cours de langue dans les pays d'origine,

17. La coopération dans les domaines de la cartographie et de l'hydrographie,
18. L'échange d'informations et d'expériences en matière de recherche militaire, scientifique et technologique,
19. Les activités sociales, sportives et culturelles,
20. La formation, l'échange d'informations et les visites de contact concernant la planification du personnel, le recrutement, la formation, l'emploi et les droits des employés,
21. La coopération dans le domaine de la formation en matière de renseignement militaire,
22. La coopération entre les commandements des forces spéciales dans le domaine de la formation,
23. La formation et l'échange d'informations et d'expériences sur la protection contre les mines et les engins explosifs improvisés,
24. La coopération dans le cadre de la formation en communication, électronique, systèmes d'information, guerre électronique et cyber-défense,
25. La visite des ports dans les limites des compétences de chaque Partie et selon le principe de la réciprocité, conformément aux procédures juridiques adoptées dans les deux Pays.

ARTICLE V

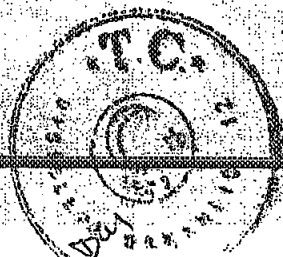
PROCÉDURES DE COOPÉRATION

1. La formation et l'éducation se déroulent conformément aux dispositions prévues par la réglementation en vigueur du Pays d'accueil.
2. Conformément au présent Accord, une demande de formation est introduite auprès de la Partie d'accueil par la Partie d'envoi au plus tard au mois de Mars de l'année précédente le début de la formation ou du cours. À la réception de la demande, la Partie d'accueil l'examine compte tenu de ses capacités et informe la Partie d'origine de sa réponse.
3. Dans les cas exceptionnels non prévus, les Parties communiquent leurs demandes à travers une notification officielle écrite pour la formation de courte durée et d'autres cours spéciaux prévus dans le présent Accord. Les demandes supplémentaires peuvent être incluses dans les besoins planifiés à la suite de consultations entre les Parties et dans la mesure où les capacités existantes le permettent.
4. Assurer la formation dans la langue de la Partie d'accueil est un principe fondamental. Toutefois, si la Partie d'origine fait une demande qu'elle juge appropriée, des cours d'une durée inférieure à trois (3) mois peuvent être fournis par l'intermédiaire de l'interprète. Dans le cas où une formation est dispensée par des interprètes, la Partie d'origine fournit un nombre suffisant d'interprètes militaires en même temps que le personnel bénéficiant d'une formation. La Partie d'origine supporte les coûts de la traduction et/ ou l'interprétation liés à la formation.
5. La Partie d'origine informe la Partie d'accueil de sa décision finale quant à la participation à la formation, le nombre de participants au cours, les informations sur les vols et d'autres informations au moins quarante-cinq (45) jours avant le début de la formation afin de permettre à la Partie d'accueil de prendre les mesures nécessaires. Dans le cas où les notifications ne sont pas effectuées dans les délais, la Partie d'accueil se réserve le droit de reporter la demande de cours et/ ou de formation à une date ultérieure ou de l'annuler définitivement.
6. La coopération repose sur le respect des dispositions juridiques des deux Parties conformément aux principes de réciprocité et d'intérêts mutuels.

ARTICLE VI CONDITIONS DE FORMATION

1. La formation du Personnel invité et des Étudiants invités se déroule conformément aux programmes des institutions militaires ou des unités dans lesquelles la formation est dispensée. Si les sujets du cours couvrent les questions liées à la sécurité nationale, des restrictions peuvent être imposées à cet égard.
2. La Partie d'accueil recense les équipements nécessaires ainsi que le matériel à fournir au Personnel invité et aux Étudiants invités pendant la période de formation; lesquels seront retournés à la Partie d'accueil au terme de la formation.
3. Le personnel affecté pour des besoins de formation et d'éducation est désigné par la Partie d'origine conformément aux critères définis par l'Autorité compétente de la Partie d'accueil. Le personnel qui ne répond pas aux critères définis par la Partie d'accueil ne sera pas retenu dans le cadre de la formation.
4. Les questions relatives au type d'examen et de formation relèvent de la compétence de la Partie d'accueil.
5. Dans le cadre de la formation et de l'instruction, si les Parties le jugent nécessaire, des protocoles peuvent être conclus en vertu du présent Accord pour une formation qui dure plus d'un (1) mois et /ou qui comporte des risques de mort. Ces protocoles peuvent couvrir les questions suivantes ou d'autres questions jugées nécessaires:
 - a. Type de formation,
 - b. Lieu de la formation,
 - c. Langue pratiquée, durée et conditions de la formation,
 - d. Droits et devoirs du personnel militaire au cours de la période de formation,
 - e. Début et fin de la formation ainsi que le nombre de participants,
 - f. Qualifications requises du personnel qui bénéficie de la formation,
 - g. Moyens de sécurité du personnel militaire au cours de toute la période de formation,
 - h. Mode d'assurance des personnels militaires,
 - i. Mode de compensation pour les dommages et pertes,
 - j. Conditions et procédures de paiement de la formation,
 - k. Mode de remboursement des frais de santé, traitement médical, soins dentaires et autres que les frais d'examens médicaux d'urgence, les premiers soins et les soins dentaires,
 - l. Dispositions relatives à l'hébergement, la restauration et le transport.
6. La Partie d'accueil prend les mesures nécessaires concernant l'hébergement et la sécurité du Personnel invité et de ses Personnes à charge et veille à ce qu'ils bénéficient d'autres services.
7. Le personnel ayant pris effectivement part au programme ou au cours de formation ainsi qu'au programme de cours spécifié et réussi aux examens organisés selon les conditions du programme et rédigé avec succès une thèse ou un projet reçoit un certificat indiquant qu'il a achevé la spécialisation ou le programme de formation approprié (diplôme universitaire). L'équivalence du diplôme est délivrée par les institutions compétentes de la Partie d'origine conformément à la législation nationale.

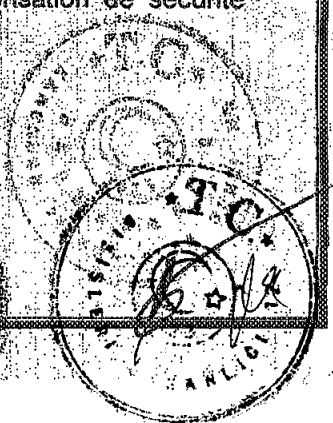
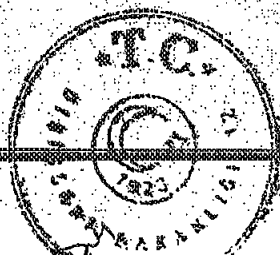

ARTICLE VII

QUESTIONS GÉNÉRALES, OBLIGATIONS ET CONDITIONS RELATIVES À L'ÉCHANGE DE PERSONNELS

Les Parties s'acquittent des obligations suivantes concernant le Personnel d'échange pour ce qui est de leur Accord en diverses occasions;

1. L'affectation à long terme du personnel qualifié répond aux besoins d'apprentissage des langues, de l'échange d'informations et de l'expérience et / ou de la création d'une culture commune et d'une compréhension sur la base de la réciprocité et de l'intérêt mutuel.
2. Le nombre de personnel à affecter, leurs qualifications, les sujets d'échange ou les modifications / annulations relatives aux activités d'échange en cours sera déterminé de commun accord au moyen de réunions officielles et / ou de visites de haut niveau à effectuer entre les deux pays. Le Personnel d'échange militaire est affecté aux postes requis au regard de ses qualifications et sa spécialisation après approbation écrite de la Partie d'origine. Sauf avis contraire des Parties,
 - a. Les professeurs de langue maternelle exercent leurs fonctions (enseignement) à l'Université de la Défense nationale de Turquie et dans les écoles subordonnées aux services (écoles de langue et écoles secondaires).
 - b. Le personnel académique est en service à l'Université de la Défense nationale de la Turquie.
 - c. Le personnel spécialisé dans les affaires militaires exerce ses fonctions en relation avec les écoles similaires.
 - d. Les Commandants des unités (Commandant de Bataillon / Commandant en second de Bataillon, Commandant de compagnie/ Peloton, Sous-officier de peloton et / ou leurs adjoints et postes équivalents dans d'autres unités) servent dans les écoles militaires ou d'autres unités à convenir.
 - e. Les Officiers d'État-major servent dans les Quartier généraux, les États-majors ou les unités à convenir.
3. L'affectation du Personnel d'échange militaire dans le cadre de ce champ d'application s'effectue pour des périodes de moins de six (6) mois. Toutefois, la durée et la période d'affectation peuvent être modifiées en cas de nécessité sur accord et approbation écrite des deux Parties selon la nature de l'Échange.
4. Les Parties peuvent mettre un terme au programme d'Échange connexe ou modifier l'objet et la durée du programme d'Échange dans cas où elles conviennent que le programme d'Échange du personnel n'est plus requis ou ne sert pas les intérêts mutuels des deux Parties.
5. La Partie d'origine désigne le personnel qu'il affecte dans le cadre du programme d'Échange selon les critères spécifiés ci-dessous:
 - a. Il bénéficie de la formation, de l'instruction et de l'expérience requises pour exercer les fonctions du poste d'affectation.
 - b. Le personnel affecté est le personnel employé dans les fonctions militaires de la Partie d'envoi.
 - c. Il doit pouvoir agir conformément aux politiques, aux valeurs, à la culture et au mode de vie de la Partie d'accueil.
 - d. Le Personnel participant à un échange militaire doit requérir l'autorisation de sécurité requise par la Partie d'accueil pour accomplir sa mission.

6. La Partie d'origine a le droit de désigner et d'affecter indépendamment le personnel qui répond aux critères susmentionnés. Dans le cas où le Personnel participant à un échange militaire désigné est relevé de ses fonctions pour des raisons telles que le manque de qualifications spécifiées, l'indiscipline, le manque de connaissances théoriques, l'incapacité, les raisons médicales ou physiologiques, ou quitte ses fonctions de son propre gré ou qu'il est évident qu'ils n'est pas en mesure d'accomplir les tâches qui en découlent pour certaines raisons, la Partie d'origine retire son personnel sans demander de justifications et en affecte un autre. Dans ce cas, la Partie d'accueil informe la Partie d'origine par une demande écrite dont les pièces jointes concernent uniquement le remplacement du personnel participant à un échange militaire.

7. Afin de faciliter les préparatifs nécessaires, la Partie d'origine transmet à la Partie d'accueil dans un délai d'un (1) mois avant le début du programme d'échange, un document ou une lettre certifiant le grade, le numéro matricule de l'employé, le nom, la date de naissance, le cursus (y compris les informations relatives à la carrière universitaire) et le groupe sanguin du Personnel participant à un échange militaire ainsi que les informations assurant que ledit personnel respecte les conditions préalables et possède les qualifications requises.

8. Le Personnel participant à un échange militaire ne reçoit aucune responsabilité de commandement et de contrôle. Ledit personnel ne peut être employé que dans le cadre de la formation. Le Personnel participant à un échange militaire ne peut pas procéder à l'élaboration du programme de cours, ou même à l'évaluation du curriculum, mais peut le cas échéant faire des suggestions sur les participants au cours et soumettre des propositions d'amélioration du programme.

9. Les relations entre le Personnel participant à un échange militaire et le personnel militaire du Partie d'accueil doivent être respectées selon la tradition militaire. Le Personnel d'échange militaire demande le cas échéant l'avis du Guide officier sur le programme d'études, les activités administratives ou d'autres questions.

10. Le Personnel d'échange militaire peut fournir les livres officiels, les périodiques et les appareils multimédias publiés par son propre gouvernement ou commandement, dans lequel il est en service, concernant les activités à mener. Ces publications doivent être distribuées par le Guide Officier au sein de l'unité exécutant la mission.

11. Le Personnel d'échange militaire n'aborde des sujets, qui peuvent faire l'objet d'un délit et soulever des questions juridiques, avec le personnel enseignant / les participants / les personnels aux cours, à la formation et sur d'autres forums.

12. Le Personnel d'échange militaire se conforme aux horaires de travaux quotidiens et hebdomadaires. Cependant, il bénéficie d'une permission d'absence pendant les fêtes nationales et religieuses de leur Pays, après approbation écrite des Autorités compétentes.

13. Le Personnel d'échange militaire arbore au sein des unités et des centres du Partie d'accueil, pendant les activités menées au cours de la formation, la tenue militaire de son armée ainsi que les vêtements qui lui ont été offerts par la Partie d'accueil. Quant aux vêtements civils, ils peuvent être arborés à d'autres occasions.

14. Le Personnel d'échange militaire a le droit de convier également ses Personnes à charge à condition qu'il supporte les frais inhérents à toutes leurs dépenses conformément à la législation en vigueur de la Partie d'accueil.

15. Le Personnel d'échange militaire ne doit en aucun cas être affecté aux fonctions qui exigent qu'il agisse en tant que Commandant indépendant ou pour lesquelles il sera assujéti aux responsabilités qui ne peuvent être attribuées qu'à un Officier ou un employé en service dans les gouvernements de la République du Cameroun ou la République de Turquie conformément aux lois ou aux législations en vigueur.

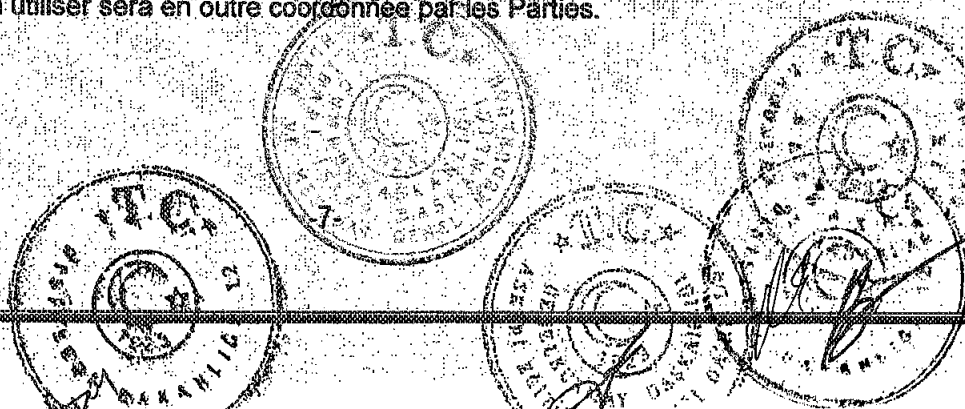
16. Le Personnel d'échange militaire ne prend part à aucune opération ou manœuvre militaire, y compris celle de maintien de la paix. Toutefois, la participation aux exercices du statut d'observateur peut être autorisée (pour les exercices qui se déroulent en Turquie, la participation doit être conforme au plan d'observateur national/d'étranger de l'exercice connexe).

17. Sauf accord contraire des Parties, le Personnel d'échange militaire réside dans la garnison où se trouve l'unité ou le centre dans lequel il est en service.

ARTICLE VIII

SÉCURITÉ DES INFORMATIONS ET MATÉRIELS CLASSIFIÉS

1. Tous les documents et Informations classifiés, les droits de propriété intellectuelle et physiques, et les matériels militaires fournis ou produits dans le cadre du présent Accord sont échangés, utilisés et protégés conformément à leur destination en application des mémorandums d'entente, protocoles et instruments subséquents conclus entre les Parties.
2. Conformément à leurs législations nationales, les Parties sauvegardent et sécurisent les informations, documents et toutes les données relatifs aux matériels et équipements échangés dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord ou l'exécution des activités conjointes. À cet effet, ils doivent prendre les mêmes mesures que celles nécessaires à la protection de leurs propres Informations classifiées du même niveau. Les niveaux de classification de sécurité doivent être les suivants: top-secret, secret, restreint, confidentiel et non classifié.
3. Les Informations et matériels classifiés ne doivent pas être divulgués ou partagés avec (ou transférés à) des tiers sans le consentement préalable écrit de la Partie qui les fournit.
4. Les Informations et matériels classifiés s'échangent uniquement par voie gouvernementale et par le biais d'autres institutions approuvées par les Autorités de sécurité compétentes des Parties. Le statut de classification des informations est déterminé par la Partie qui fournit les informations.
5. Les Parties demeurent responsables de la sauvegarde et de la sécurisation du statut de classification des informations et matériels échangés même après le terme du présent Accord.
6. Les Parties garantissent une protection efficace des droits de propriété intellectuelle transférés ou créés en vertu du présent Accord conformément à leur législation nationale et aux traités internationaux auxquels elles sont parties. Dans le contexte du présent Accord, la propriété intellectuelle répond à la description de l'Article 2 de la Convention créant l'Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle, signée à Stockholm le 14 juillet 1967.
7. Un accord de sécurité distinct sur le transfert, l'utilisation et la protection des Informations et matériels classifiés échangés selon les termes du présent Accord est signé, en cas de nécessité, sous la responsabilité des Autorités compétentes dans chaque domaine de coopération mentionné à l'Article IV.
8. Les informations obtenues dans le cadre de la mise en œuvre des dispositions du présent Accord ne peuvent être utilisées par une Partie contre les intérêts de l'autre Partie ou de tout tiers.
9. Les Parties veillent à ce que l'accès aux Informations et aux matériaux classifiés soit accordé au personnel ayant une autorisation de sécurité appropriée en fonction du principe du besoin de connaître.
10. Au cas où les informations échangées dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord sont divulguées de manière accidentelle, la Partie qui constate le fait informe l'autre Partie de la situation.
11. Les lois, instructions et ordres auxquels le personnel militaire de la Partie d'accueil est soumis sont applicables aux questions liées à la sécurité du système d'information et de communication (SIC).
12. Dans le cas où un exercice est effectué conjointement par les Parties, l'attribution de la fréquence de la radio à utiliser sera en outre coordonnée par les Parties.

ARTICLE IX
ENGAGEMENTS DES PARTIES DÉCOULANT D'AUTRES
ACCORDS INTERNATIONAUX

Les dispositions du présent Accord ne remettent pas en cause les droits et engagements pris par les Parties dans le cadre d'autres accords internationaux et ne peuvent en aucun cas être utilisées pour nuire aux intérêts, à la sécurité et à l'intégrité territoriale des autres États.

ARTICLE X
DISPOSITIONS SPÉCIALES

1. Le Personnel invité et ses Personnes à charge ainsi que les Étudiants invités ne doivent pas pendant leur formation et leur séjour sur le territoire de la Partie d'accueil s'impliquer dans un conflit armé avec une tierce nation et/ou participer aux activités pouvant porter atteinte aux intérêts et à la sécurité interne de la Partie d'accueil. Le Personnel invité et ses Personnes à charge ainsi que les Étudiants invités ne doivent pas mener des activités autres que celles spécifiées dans le présent Accord pendant leur séjour dans la Partie d'accueil.
2. Le niveau d'études atteint par le Personnel invité et les Étudiants invités qui sont incapables de suivre la formation et/ou les études pour des raisons d'échec scolaire, d'indiscipline, des problèmes de santé, etc. est déterminé par le Commandant du centre d'instruction, le Commandant des institutions académiques militaires, et le doyen des facultés. L'expulsion et l'exclusion de la formation entrent en vigueur après l'approbation des Autorités compétentes ou des postes autorisés conformément à la législation de la Partie d'accueil.
3. La Partie d'origine se réserve le droit de rappeler à tout moment le Personnel invité et ses Personnes à charge, ainsi que les Étudiants invités dans le territoire de la Partie d'accueil, sans toutefois en donner les raisons, selon la nécessité. La Partie d'accueil fournit les services nécessaires pour favoriser le retour de ce personnel dans son pays dans les plus brefs délais.
4. Dans des circonstances exceptionnelles telles que la guerre, les conflits armés, le soulèvement social ou la crise internationale, la Partie d'accueil peut demander à la Partie d'envoi de rappeler son personnel. La Partie d'accueil répond immédiatement à cette demande.

ARTICLE XI
DISPOSITIONS JURIDIQUES

1. Le Personnel Invité, les Personnes à sa charge et l'Étudiant invité sont tenus de respecter les lois et règlements de la Partie d'accueil durant leur séjour sur le territoire de la Partie d'accueil, y compris à leur entrée ou à la sortie dudit territoire.
2. Au cas où un Personnel invité, une Personne à sa charge ou l'Étudiant invité est arrêté ou incarcéré, la Partie d'accueil informe sans délai la Partie d'envoi de la situation.
3. Au cas où un Personnel invité, des Personnes à sa charge ou l'Étudiant invité fait l'objet d'une enquête judiciaire ou est traduit en justice dans la Partie d'accueil, il/elle a droit à la protection juridique généralement accordée et qui ne doit pas être insuffisante ou de niveau inférieur à celle dont jouissent les ressortissants de la Partie d'accueil.
4. Les activités des Personnels invités peuvent être interrompues s'ils violent les lois de la Partie d'accueil.
5. La Partie d'origine exerce une compétence disciplinaire exclusive sur l'Étudiant invité et le Personnel invité pendant son séjour sur le territoire de la Partie d'accueil. Toutefois, les autorités militaires compétentes de la Partie d'accueil donnent des ordres à l'Étudiant invité et au Personnel invité placés sous leur commandement conformément aux nécessités de service. Si cela est nécessaire, l'attaché militaire peut être informé.
6. Les Hauts-responsables de la Partie d'origine sont autorisés à appliquer des mesures disciplinaires au personnel de la Partie d'envoi conformément aux dispositions de leurs règlements militaires et disciplinaires respectifs.

7. Procédures disciplinaires:

a. Le Personnel invité, le Personnel participant à un échange militaire et les Étudiants militaires doivent se conformer aux règles disciplinaires appliquées aux troupes, à l'État-major et aux organismes dans lesquels ils sont déployés.

b. Le Personnel invité et les Étudiants invités sont soumis à la législation de la Partie d'origine en cas d'action disciplinaire. La Partie d'origine conserve son pouvoir disciplinaire exclusif sur le Personnel invité et les Étudiants invités sur le territoire de la Partie d'accueil. Toutefois, les autorités militaires compétentes de la Partie d'accueil peuvent donner des ordres au Personnel invité et aux Étudiants invités sous leur commandement, comme l'exige le devoir.

c. Les Autorités militaires compétentes des Parties peuvent constituer une commission chargée de déterminer les termes relatifs à la procédure disciplinaire, de prendre des mesures disciplinaires et de définir les principes de mise en œuvre et de résolution des différends qui seront appliqués uniquement pendant la formation d'unité. Les décisions de la commission sont consignées dans le protocole et acceptées comme contraignantes pour les Parties. Les actions disciplinaires doivent être prises par le Supérieur de la Partie d'origine conformément aux termes et procédures du pays concerné sur proposition du supérieur hiérarchique de la troupe, de l'État-major ou du centre dans lequel le personnel invité et les étudiants invités reçoivent la formation.

d. Le Personnel participant à un Échange militaire est placé sous le commandement et le contrôle de sa chaîne de commandement nationale. Cependant, cela ne doit pas être interprété ou utilisé de manière à empêcher le Personnel d'échange militaire d'exercer les tâches, spécifiées dans le présent Accord et la description de son emploi, de manière appropriée.

e. Les Supérieurs hiérarchiques du Personnel participant à un échange militaire de la Partie d'origine doivent leur ordonner d'obéir aux ordres légaux de la Partie d'accueil relatifs aux termes de référence du Personnel participant à un Échange militaire. Les Supérieurs hiérarchiques de la Partie d'accueil ordonnent à leur personnel d'obéir aux instructions du Personnel participant à un échange militaire, à condition qu'elles soient liées au devoir. Aucun rapport de commandement ne doit exister entre le Personnel participant à un échange militaire et le personnel de la Partie d'accueil. Cependant, seul le Personnel participant à un échange militaire affecté au poste de Commandant de l'unité est autorisé à donner des instructions au personnel sous ses ordres dans l'exercice de ses fonctions telles que précisées dans la description du poste.

f. Le Personnel participant à un échange militaire, qui commet un crime punissable en vertu des lois disciplinaires des gouvernements respectifs de la Partie d'origine ou de la Partie d'accueil, peut être rappelé par la Partie d'origine et retiré du programme d'Échange dans l'optique de prendre des mesures administratives ou disciplinaires qui s'imposent. Toutefois, aucune action disciplinaire ne sera prise par la Partie d'accueil contre le Personnel participant à un échange militaire. Le Personnel participant à un échange militaire n'a aucun pouvoir disciplinaire direct sur le personnel de la Partie d'accueil et les Parties coopèrent pour prendre des mesures administratives ou disciplinaires contre le Personnel participant à un échange militaire. Sauf convention contraire des Parties, le Personnel participant à un échange militaire exerce son pouvoir disciplinaire sur ses subordonnés ainsi qu'il suit:

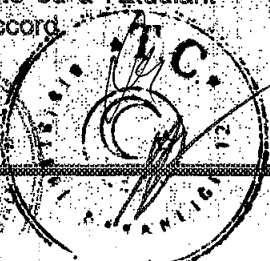
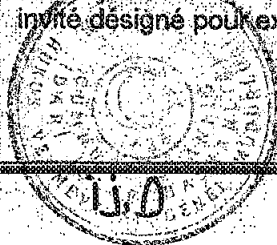
(1) Ils soumettent à leur supérieur hiérarchique une demande écrite relative à la prise des mesures disciplinaires selon la chaîne de commandement du centre et/ou de l'unité, où ils sont affectés,

(2) Le Supérieur compétent de la Partie d'accueil traite cette demande dans les plus brefs délais et informe par écrit la personne concernée de la conclusion.

ARTICLE XII

DISPOSITIONS FINANCIÈRES

1. La Partie d'origine prend en charge les salaires et/ou les allocations, l'hébergement, la restauration, le transport et les autres droits financiers dus au Personnel invité ou à l'Étudiant invité désigné pour exercer les activités de coopération prévues par le présent Accord.

2. Toutefois, si la Partie d'origine en fait la demande, la Partie d'accueil décide et informe au préalable la Partie d'origine qu'elle peut couvrir les besoins suivants du Personnel invité et des Étudiants invités affectés à des fins de formation et d'éducation, et définit les conditions de cette prise en charge

a. Pour le Personnel invité:

(1) Le salaire mensuel (les modalités et les montants sont déterminés par la Partie d'accueil compte tenu des rangs des officiers et les sous-officiers participant au cours. Les personnels civils des Forces Armées sont considérés comme des sous-officiers.

(2) Les frais de formation et d'instruction (à titre onéreux, à coût réduit ou gratuitement).

(3) La tenue (uniquement portée par les officiers et les sous-officiers participant au cours dans les établissements de formation et d'enseignement, sur la base des dotations accordées aux officiers et sous-officiers équivalents de la Partie d'accueil).

b. Pour les Étudiants invités :

(1) La restauration,

(2) L'hébergement

(3) L'allocation journalière (dans une maison d'hôtes ou une installation déterminée par la Partie d'accueil),

(4) Les frais de formation et d'instruction (à titre onéreux, à coût réduit ou gratuitement).

(5) La tenue (sur la base des dotations accordées aux élèves équivalents de la Partie d'accueil),

(6) Les autres rémunérations versées aux élèves de 6ème année de médecine pendant leur stage.

3. Les cours de langue turque dispensés en Turquie (y compris les cours préparatoires linguistiques pour l'enseignement) et les cours de français dispensés au Cameroun sont gratuits. La formation nécessitant des coûts élevés (comme la formation en vol, physiologique, de plongeurs, sortie de tour d'éjection de parachute à ouverture commandée, etc.) doit être fournie au tarif régulier.

4. L'Étudiant invité et le Personnel invité remboursent leurs dettes et celles des Personnes à charge lorsqu'ils quittent définitivement le territoire de la Partie d'accueil. Dans le cas d'un rappel d'urgence, les dettes de l'Étudiant ou du Personnel invités et celles des Personnes à charge sont payées par la Partie d'envoi selon le document émis par la Partie d'accueil indiquant le montant de la dépense et approuvé par l'autorité concernée.

5. Les frais de formation et d'instruction sont payés en dollars américains par la Partie d'origine sur le compte bancaire déterminé par l'Autorité compétente de la Partie d'accueil dans les quatre vingt dix (90) jours suivant la réception du document indiquant le montant de la dépense et approuvé par l'autorité concernée à la fin de chaque période de formation et d'instruction (les frais d'une formation d'un mois ou moins sont payés en espèces).

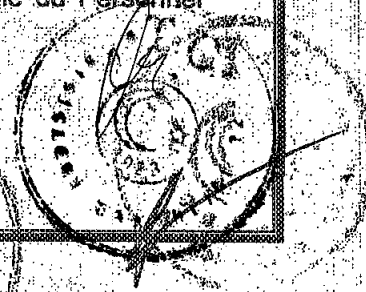
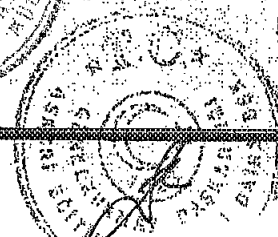
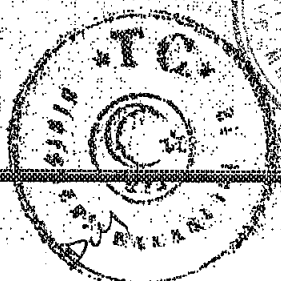
6. Le Personnel invité et ses Personnes à charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis à la réglementation fiscale en vigueur dans la Partie d'accueil à leur entrée, pendant leur séjour et à leur départ.

7. Questions relatives au Personnel d'échange militaire: tous les droits financiers et du travail du Personnel participant à un échange militaire ainsi que de leurs Personnes à charge sont supportés par la Partie d'origine. La Partie d'origine supporte totalement les dépenses du Personnel participant à un échange militaire, y compris celles indiquées ci-dessous:

a. Le salaire, toutes les indemnités et les allocations du Personnel participant à un échange militaire

b. Le Personnel participant à un échange militaire supporte ses frais de transport ainsi que ceux de ses Personnes à charge, y compris leur déplacement à l'intérieur de la Partie d'accueil, (les dépenses des Personnes à charge relèvent de la responsabilité personnelle du Personnel participant à un échange militaire).

U.D

c. Le transport des effets personnels du Personnel participant à un échange militaire et de leurs personnes à charge, les dommages et pertes que pourraient subir ces biens (les dépenses des Personnes à charge relèvent de la responsabilité personnelle du Personnel participant à un échange militaire).

d. Tous les frais de formation du Personnel participant à un échange militaire qui ne peuvent pas être inclus dans le champ d'application du présent Accord.

e. Tous les coûts liés au retour du Personnel participant à un échange militaire, dont la mission est résiliée, et leurs Personnes à charge (les dépenses des personnes à charge relèvent de la responsabilité personnelle du Personnel participant à un échange militaire).

f. Les dépenses liées aux dispositifs de communication que le Personnel participant à un échange militaire utilise à l'exception des installations de communication militaire (relèvent de la responsabilité personnelle du Personnel participant à un échange militaire).

g. Le personnel participant à un échange militaire supporte ses dépenses personnelles. La Partie d'accueil n'a aucune responsabilité financière vis-à-vis du Personnel participant à un échange militaire.

ARTICLE XIII

RÉCLAMATIONS DE COMPENSATION

1. La législation nationale de la Partie d'accueil s'applique pour les réclamations d'un tiers dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord.

2. Sauf cas de négligence grave ou faute intentionnelle, l'une des Parties ne peut réclamer d'indemnisation à l'autre Partie pour des cas de blessures ou de décès d'un personnel et pour des dommages ou pertes causés sur des biens et à l'environnement lors de la mise en œuvre des activités prévues par le présent Accord.

3. Les Parties déterminent conjointement si un tel cas est le fait d'une négligence grave ou d'une faute intentionnelle par un comité d'experts des deux Parties.

ARTICLE XIV

DISPOSITIONS ADMINISTRATIVES

1. Statut du Personnel participant à un échange militaire, du Personnel invité et des Étudiants invités:

a. La Partie d'envoi informe le personnel et les étudiants du statut, des droits, des responsabilités, des devoirs et de la portée de la formation, des conditions d'affectation, de logement et des questions financières dans le cadre du présent Accord avant le début de la formation.

b. Le Personnel militaire d'échange, les Personnes à sa charge et l'Étudiant Invité ne bénéficient pas des privilèges et immunités diplomatiques.

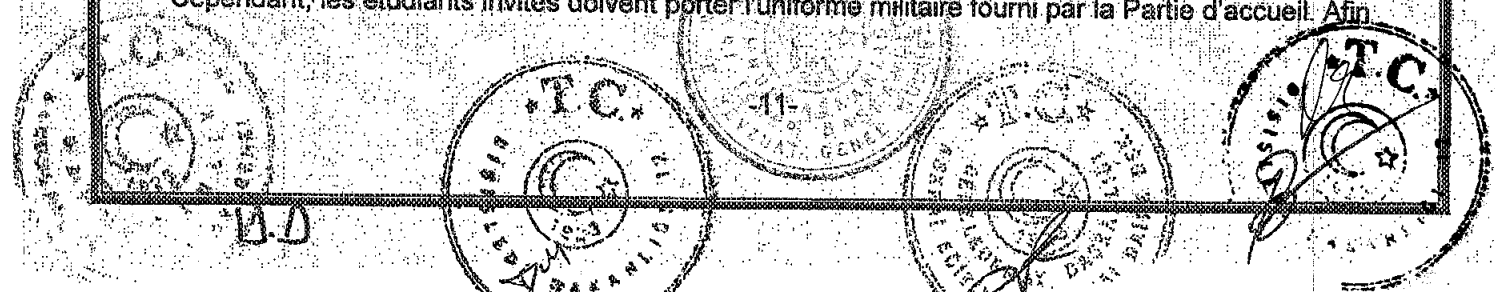
c. Sauf disposition contraire convenue entre les Parties, la Partie d'accueil ne doit pas assigner au Personnel militaire d'échange et l'Étudiant Invité des fonctions autres que celles spécifiées dans le présent Accord ou accords et instruments subséquents.

d. Le Personnel participant à un échange militaire, le Personnel invité et ses Personnes à charge, ainsi que les Étudiants invités, autorisés à rester sur le territoire de la Partie d'accueil, ne peuvent exercer aucune activité politique contre la Partie d'accueil.

e. La Partie d'accueil délivre au Personnel participant à un échange militaire, au personnel invité et à ses Personnes à charge (seuls le conjoint et les enfants âgés de plus de douze (12) ans ainsi que les Étudiants invités, une carte d'identité spéciale en fonction de leur statut pour les cours ou la formation d'une durée supérieure à un (1) mois.

2. L'uniforme:

Le Personnel militaire de la Partie d'origine peut porter l'uniforme de son armée d'origine, sauf dispositions contraires prévus dans d'autres mémorandums d'entente, protocoles et arrangements techniques à signer dans le cadre du présent Accord. La Partie d'accueil fournit, dans la mesure du possible, l'équipement nécessaire pour l'exécution d'une activité pendant le service. Cependant, les étudiants invités doivent porter l'uniforme militaire fourni par la Partie d'accueil. Afin

de se faire identifier, les Étudiants invités peuvent arborer des symboles militaires fournis par la Partie d'envoi.

3. Les congés:

a. Les vacances, les congés et les autres absences du Personnel invité et des Étudiants invités sont réglementés conformément aux exigences du plan de formation et des règles valables pour le personnel de la Partie d'accueil occupant le même poste. Dans le cas où le Personnel invité et les Étudiants invités résident dans la Partie d'accueil au-delà de la durée de la période de formation/d'instruction, toutes leurs dépenses sont à la charge de la Partie d'origine.

b. Le Personnel invité et les Étudiants invités peuvent ne pas prendre part à la formation pendant une période spécifiée dans le règlement de l'unité de formation suite à l'approbation du rapport sur les congés maladie délivré par un établissement hospitalier de la Partie d'accueil. Dans le cas où la personne concernée n'est pas en mesure de reprendre sa formation au terme du congé maladie, son activité peut être résiliée et elle peut être remplacée par une autre personne avec le consentement de la Partie d'accueil.

c. Le congé, à l'exception des jours fériés à l'extérieur du territoire de la Partie d'accueil, est accordé par l'Autorité compétente de la Partie d'accueil conformément à l'accord entre les Autorités compétentes des deux Parties.

d. Le Personnel invité et les Étudiants invités sont tenus de respecter les horaires de travail et les instructions de la Partie d'accueil.

e. Le Personnel invité peut assister aux activités organisées dans les services des Attachés de défense, les Ambassades le (s) jour (s) et la (les) fête(s) nationale(s). Pendant ces jours, ils peuvent être considérés comme étant en congé.

4. Les cas de décès:

a. En cas de décès d'un Personnel invité ou d'une Personne à charge ou de tout Étudiant invité, la Partie d'accueil informe immédiatement l'autorité compétente de la Partie d'origine de la situation.

b. Dès réception de la demande de la Partie d'origine, la Partie d'accueil est tenue de prendre les dispositions nécessaires pour le transfert de la dépouille jusqu'à l'aéroport, le port ou l'accès international les plus proches du territoire de la Partie d'accueil, et de couvrir tous les frais y relatifs. Par la suite, l'acheminement de la dépouille est à la charge de la Partie d'origine.

5. La Partie d'accueil fournit au Personnel participant à un échange militaire, au Personnel invité et aux Personnes à charge, ainsi qu'aux Étudiants invités, un logement et des moyens de sécurité, et prend les mesures nécessaires pour qu'ils bénéficient d'autres services qui seront définis par les Parties sur la base de la réciprocité.

6. Le Personnel invité et ses Personnes à charge peuvent fréquenter les clubs des Officiers et les intendances militaires conformément à la réglementation de la Partie d'accueil.

7. Le Personnel invité, les Personnes à sa charge et l'Étudiant invité s'abstiennent de poser des actes qui pourraient s'avérer préjudiciables à l'environnement, évitent autant que faire se peut de nuire à l'environnement et se conforment à la réglementation environnementale en vigueur dans la Partie d'accueil.

8. La Partie d'accueil prend la décision finale concernant la fourniture des services de transport nécessaires à la conduite des activités sur la base de la réciprocité et compte tenu de ses capacités à titre onéreux et/ou gratuitement.

9. La formation et l'instruction se déroulent conformément à la législation en vigueur dans la Partie d'accueil. L'Étudiant invité et le Personnel invité se trouvant dans l'incapacité de participer à la formation en raison d'échecs scolaires, d'indiscipline, de problèmes de santé, etc., et le Personnel militaire invité à sa demande ou à celle de son pays qui souhaite mettre un terme à sa formation par une demande écrite, quitte les centres de formation et d'instruction suite à l'approbation des Autorités compétentes conformément aux procédures pertinentes spécifiées dans la législation nationale de la Partie d'accueil. Si les Parties le jugent nécessaire, des protocoles fondés sur le présent Accord peuvent être conclus pour des formations à risque et nécessitant une expertise (formation en vol, exercices de tir, etc.).

ARTICLE XV SERVICES MEDICAUX

1. Le Personnel invité, le Personnel participant à un échange militaire et l'étudiant invité doivent être en bonne santé pour mener toute activité conformément au présent Accord. La Partie d'accueil peut demander un rapport médical attestant qu'ils sont médicalement aptes.
2. Les coûts des examens et des traitements pour les Étudiants invités sont couverts conformément à la législation nationale de la Partie d'accueil. La Partie d'accueil prend également en charge les primes d'assurance-maladie ou les frais de santé des Étudiants invités.
3. Le Personnel invité et les Personnes à charge ainsi que le Personnel d'échange militaire bénéficient gratuitement des soins médicaux d'urgence et des soins dentaires d'urgence pris en charge par la Partie d'accueil. Les coûts des examens médicaux et des traitements, à l'exception des examens médicaux d'urgence et des soins dentaires d'urgence du Personnel invité et les Personnes à charge ainsi que le Personnel d'échange militaire sont couverts par une assurance souscrite conformément à la législation nationale de la Partie d'accueil.
4. La Partie d'accueil décide si les primes d'assurance et les traitements médicaux sont fournis au Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que le Personnel d'échange militaire en contrepartie d'un paiement ou gratuitement. Si la Partie d'accueil décide de les fournir à titre onéreux, les primes d'assurance et les traitements médicaux pour le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que le Personnel d'échange militaire sont supportés par la Partie d'origine ou le Personnel invité.

ARTICLE XVI DISPOSITIONS RELATIVES AUX PASSEPORTS ET À LA DOUANE

1. Le Personnel invité, le Personnel participant à un échange militaire et leurs Personnes à charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis aux dispositions légales de la Partie d'accueil concernant les déplacements des étrangers sur le territoire national et les procédures douanières de la Partie d'accueil à l'entrée et la sortie du pays.
2. Toutefois, la Partie d'accueil apporte à ces derniers tout le soutien administratif possible conformément à la législation en vigueur.

ARTICLE XVII RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS

1. Tout différend découlant de l'interprétation ou de l'application du présent Accord est réglé par voie de consultations et de négociations entre les Parties au niveau le plus bas possible et ne peut être renvoyé devant aucun tribunal national ou international ou un tiers.
2. Si le différend n'est pas résolu dans les soixante (60) jours à partir de la date de sa survenue, les parties entament les négociations dans les trente (30) jours. Si aucune solution n'est trouvée dans les soixante (60) jours suivants, les Parties peuvent résilier le présent Accord conformément à la procédure spécifiée à l'Article XX.

ARTICLE XVIII AMENDEMENT ET RÉVISION

Chaque Partie peut proposer l'amendement ou la révision du présent Accord par voie diplomatique, s'il le juge nécessaire. Les négociations commencent dans les trente (30) jours à compter de la date de réception de la proposition écrite. Si aucun résultat n'est obtenu dans les soixante (60) jours, les Parties peuvent résilier le présent Accord conformément à la procédure spécifiée à l'Article XX. Les amendements ou révisions écrits et convenus entrent en vigueur conformément aux procédures énoncées à l'Article XIX régissant l'entrée en vigueur du présent Accord.

**ARTICLE XIX
RATIFICATION ET ENTRÉE EN VIGUEUR**

Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite par laquelle les Parties s'informent par voie diplomatique de la finalisation de leurs procédures juridiques internes requises pour l'entrée en vigueur de l'Accord.

**ARTICLE XX
DURÉE ET RÉSILIATION**

1. Le présent Accord est conclu pour une période de cinq (5) ans à partir de la date de l'entrée en vigueur.
2. Le présent Accord est renouvelable par tacite reconduction pour des périodes successives de cinq (5) ans, à moins que l'une des Parties notifie à l'autre, par voie diplomatique, son intention d'y mettre fin.
3. Chacune des Parties peut à tout moment notifier à l'autre Partie son intention de résilier l'Accord par écrit par la voie diplomatique. Les notifications concernant la résiliation de l'Accord entrent en vigueur quatre-vingt dix (90) jours après la notification.
4. La résiliation du présent Accord n'affecte pas les programmes et les activités en cours.

**ARTICLE XXI
TEXTE ET SIGNATURE**

Fait à Ankara/Turquie, le 30 Janvier 2018 en deux en deux exemplaires originaux en langues turque, française et anglaise, les trois versions faisant également foi. Toutefois, en cas de divergence d'interprétation, la version anglaise prévaut.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

**AU NOM DU GOUVERNEMENT
DE LA REPUBLIQUE DE TURQUIE**

SIGNATURE :

NOM :

**Général d'armée
Ümit DÜNDAR**

TITRE :

**Le chef adjoint de
l'état-major**

**AU NOM DU GOUVERNEMENT
DE LA REPUBLIQUE DU CAMEROUN**

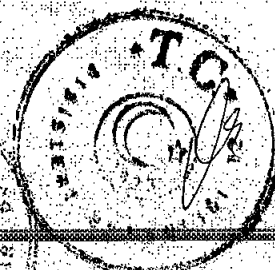
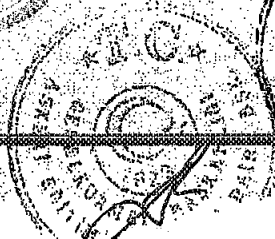
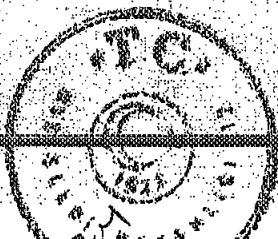
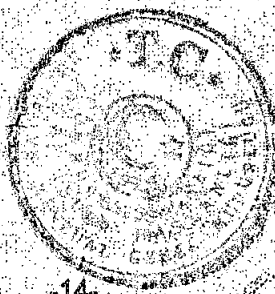
SIGNATURE :

NOM :

Joseph BETI ASSOMO

TITRE :

**Ministre Délégué à la
Présidence en chargé
de la Défense**

✓

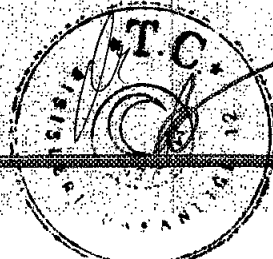
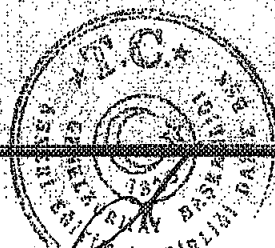
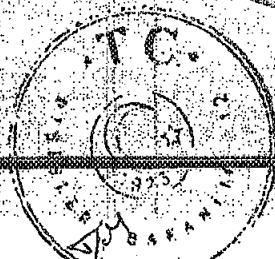
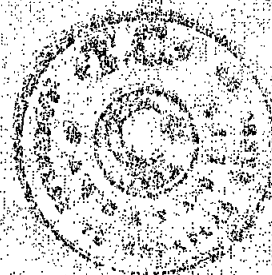
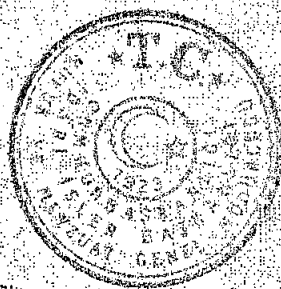
**MILITARY TRAINING COOPERATION
AGREEMENT**

BETWEEN

**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TURKEY**

AND

**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
CAMEROON**

MILITARY TRAINING COOPERATION AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CAMEROON

PREAMBLE

The Government of the Republic of Cameroon and the Government of the Republic of Turkey (Hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties");

Emphasizing their desire to improve friendly relations existing between the Parties and cooperation in military training field,

have agreed upon the following:

ARTICLE I

PURPOSE

This Agreement aims to establish mechanisms for cooperation between the Parties in military training field.

ARTICLE II

SCOPE

According to Article IV of this Agreement, the provisions set forth in this Agreement apply to those officers, NCOs, cadets and civil personnel being members of Armed Forces of the other Party who are accepted to receive training or participate in the conduct of training and cooperation activities at military training institutions, units and facilities of one of the Parties as well as their dependents.

ARTICLE III

DEFINITIONS

The terms used in this Agreement shall have the following meanings:

1. **Agreement:** Means the present Military Training Cooperation Agreement concluded between the Parties.
2. **Sending Party:** Means the Party sending personnel, material and equipment to the Receiving Party for the implementation of this Agreement.
3. **Receiving Party:** Means the Party hosting the personnel, material and equipment of the Sending Party in its territory for the implementation of this Agreement.
4. **Competent Authority:** Means the competent authorities of the Parties for the implementation of this Agreement as follows:
 - a. For the Government of the Republic of Turkey : Turkish General Staff of the Republic of Turkey.
 - b. For the Government of the Republic of Cameroon: The Minister in charge of Defense of the Republic of Cameroon
5. **Guest Personnel:** Means the military personnel or civilians under Armed Forces sent by either Party to the other Party for the implementation of this Agreement.
6. **Dependents:** Means the spouse and children of the Guest Personnel whom they are responsible for looking after in accordance with their respective national legislation.
7. **Commander:** Means the person commanding the military headquarters, military base or military unit who is responsible for the activities of military personnel sent to be subordinate to him/her.
8. **Senior Personnel:** Means the most senior person among the Guest Personnel authorized to supervise the activities of the military/civilian group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending Party.

9. **Guest Student:** Refers to the student sent by the Sending Party to be assigned to the Sending Party's Armed Forces to receive training at the Receiving Party's military schools or other educational institutions determined by the Receiving Party.

10. **Civilian Official:** Means the personnel within the armed forces of the Parties who are not a military personnel and serve in certain posts requiring continuity.

11. **Exchange:** Means the activity to be mutually conducted in certain periods to be determined by agreement between the Parties.

12. **Military Exchange Personnel:** Means the personnel who stay in Cameroon or Turkey for the exchange activity within the scope of this Agreement.

13. **Guide Officer:** Means the personnel assigned by the Receiving Party in order to provide assistance to the Guest Personnel.

14. **Classified Information and Material:** Official information and material that requires protection for national security. Therefore, it is regulated by the application of a national security classification. This information may be in oral, visual, magnetic or documentary form, or in technological or device form subject to Intellectual Property Rights.

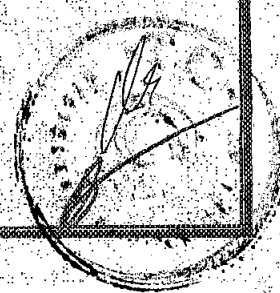
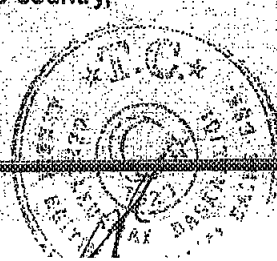
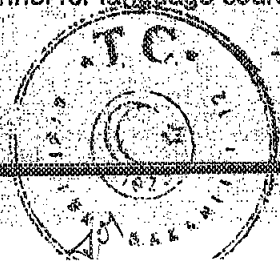
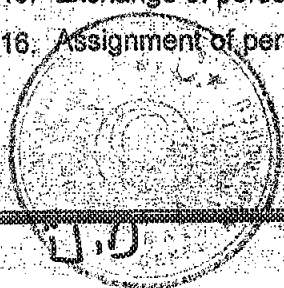
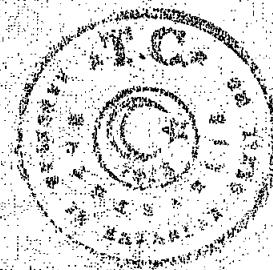
15. **Job Description:** Means the document specifying the terms of reference of the Military Exchange Personnel and the qualifications that they must possess.

ARTICLE IV

FIELDS OF COOPERATION

The Parties shall carry out cooperation activities with respect to training on the domains enumerated below and/or on any other domain specific to training and education agreed upon mutual consent:

1. Training, education and courses at military schools, training and education centers or other educational institutions determined by the Receiving Party,
2. On-the-job training at units, headquarters and institutions,
3. Mutual/unilateral exchange of Guest Personnel, Guest Student or training staff between training and educational institutions,
4. Mutual contact visits and exchange of knowledge and expertise for the improvement of training and education,
5. Participating in exercises/trainings and joint exercises as actual/observer,
6. The Educations at National Defense University and Military Mapping Schools,
7. Master's degree and PhD study in training institutions,
8. Exchange of Guest Personnel, advisors or units,
9. Military cooperation and contact visits between the Armed Forces,
10. Exchanges of delegations and personnel,
11. Military history, archives, publication and museology,
12. Cooperation in the field of training in logistical matters,
13. Cooperation in the field of training in military medicine and health services,
14. Operations other than war such as peacekeeping, humanitarian aid and counter-piracy operations,
15. Exchange of personnel for professional development,
16. Assignment of personnel for language courses in native country,

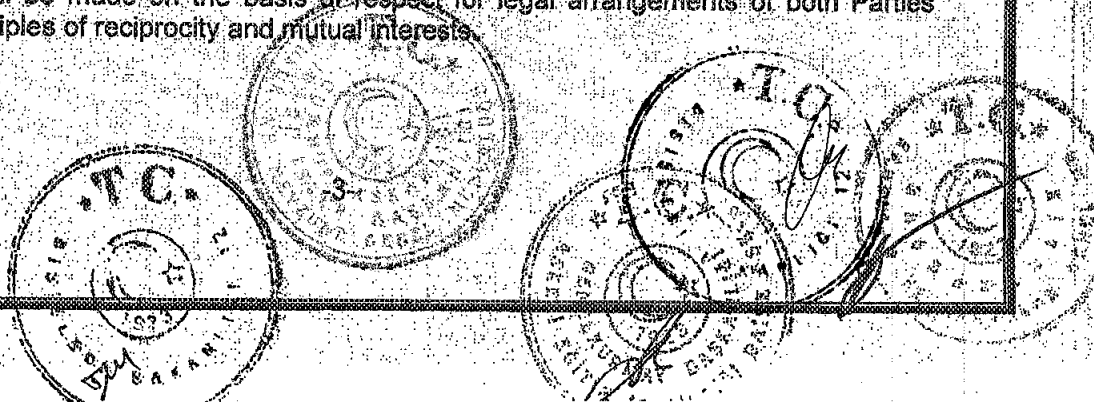
17. Cooperation in the fields of cartography and hydrography,
18. Exchange of information and experience on military, scientific and technological research areas,
19. Social, sportive and cultural activities,
20. Training, exchange of information and contact visits regarding personnel planning, recruitment, training, employment and employee rights,
21. Cooperation in the field of training in military intelligence matters,
22. Cooperation between the Special Forces Commands in the field of training,
23. Training and exchange of information and experience on defense against mines and improvised explosive devices,
24. Cooperation in the field of training in Communications, Electronics, Information Systems, Electronic Warfare and Cyber Defense matters,
25. Visiting and approaching harbors within the limits of the competences of each Party and within the principle of reciprocity, in accordance with the legal procedures adopted in the two countries.

ARTICLE V

COOPERATIVE PROCEDURES

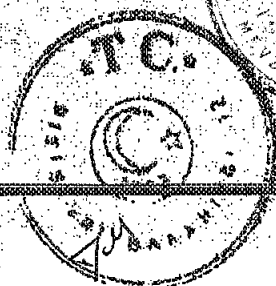
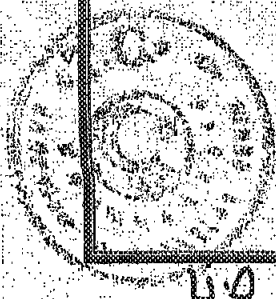
1. Training and education shall be given according to the conditions provided in the legislation of Receiving Party.
2. According to this Agreement, a request by the Sending Party for training shall be made to the Receiving Party at the latest in March of the year before the training or course start. Upon the receipt of the request, the Receiving Party shall review it considering its capabilities and inform the Sending Party of its reply.
3. In unforeseen unplanned extraordinary, the Parties shall communicate their requests with a written official notification for short-term training and other courses particularly provided in this Agreement. The additional requests may be included in the planned requirements following the consultation between the Parties and to the extent that the existing capabilities permit.
4. It is a fundamental principle to provide training in the language of the Receiving Party. However, if requested by the Sending Party and if deemed appropriate by the Receiving Party, courses with duration of less than three months may be provided through interpreter. In case training is provided through interpreters, the Sending Party shall assign sufficient number of military interpreters along with the personnel to be sent for training purposes. The costs of the translation/interpreter for training purposes shall be met by the Sending Party.
5. The Sending Party shall inform the Receiving Party of the final decision on the participation in training, number of course-attendees, flight data and other information at least 45 (forty-five) days before training starts in order to enable the Receiving Party to make necessary arrangements. In the event that the notifications are not made in due time, the Receiving Party shall have the right to postpone the course/training request to a later date or completely cancel it.
6. Cooperation shall be made on the basis of respect for legal arrangements of both Parties according to the principles of reciprocity and mutual interests.

U.D

ARTICLE VI TRAINING CONDITIONS

1. Training of the Guest Personnel and Guest Students shall be provided in accordance with the programs of the military institutions or units where training is given. If the course subjects cover those matters related with national security, restrictions may be imposed in this respect.
2. The Receiving Party shall determine which of the necessary equipment and material it will provide for the Guest Personnel and Guest Students during the training term and which of them will be returned to the Receiving Party when training ends.
3. The personnel to be sent for training and educational purposes shall be selected by the Sending Party according to the criteria determined by the Competent Authority of the Receiving Party. Those personnel who do not satisfy the criteria determined by the Receiving Party shall not be accepted for training and education.
4. Matters regarding the type of examination and training shall be established by the Receiving Party.
5. For the conduct of training and education, if deemed necessary by the Parties, protocols may be concluded based on this Agreement for training which is more than 1 (one) month-duration and/or involves risk of life. These protocols may cover the following matters or other matters deemed necessary:
 - a. Subject of training,
 - b. Place of training,
 - c. Language, duration and conditions of training,
 - d. Rights and duties of the military personnel during the period of training,
 - e. Beginning and end of training as well as number of the course-attendees,
 - f. Desired qualifications of the personnel who will be provided with training,
 - g. Method of ensuring the security of the military personnel during the whole period of training,
 - h. Method of insurance of military persons,
 - i. Method of compensation for damage and loss,
 - j. Conditions and procedures of payment for training,
 - k. Method of reimbursement of health, medical treatment and dental care services other than emergency medical examinations, first aid and dental care services,
 - l. Arrangements related to board and lodging as well as transportation,
6. The Receiving Party shall take necessary measures regarding the accommodation and security of Guest Personnel and their Dependents and to ensure that they benefit from other facilities.
7. The personnel, who are sent to attend the training program/courses, have completed the specified course program, succeeded in the examinations organized according to course conditions and successfully written their thesis/projects shall be awarded a certificate showing that they have completed the appropriate specialization or training program (academic degree). The equivalence of the certificate shall be issued by competent institutions of the Sending Party in accordance with national legislation.

ARTICLE VII
GENERAL MATTERS, OBLIGATIONS AND CONDITIONS REGARDING THE EXCHANGE OF PERSONNEL

The Parties shall fulfill the following obligations regarding the exchange of the personnel in case of their agreement on various occasions:

1. Long term assignment of the qualified personnel shall be conducted for the purposes of language learning, exchange of information and experience and/or creation of common culture and understanding on the basis of reciprocity and mutual interest.

2. The number of personnel to be assigned, their qualifications, subject-matters of exchange or changes/cancellations regarding the ongoing exchange activities shall be determined by agreement through official meetings and/or high level visits to be conducted between both nations. The Military Exchange Personnel shall be assigned to the positions required by their qualification and specialization following the written approval of the Sending Party. Unless otherwise agreed by the Parties:

a. The native language teachers shall serve in National Defense University and the Service-subordinate schools (language schools and branch schools),

b. Academic personnel shall serve in National Defense University,

c. Personnel specialized in military matters shall serve in the related branch schools,

d. Unit commanders (Battalion commander/deputy battalion commander, platoon/company leader, platoon/company NCO and/or their deputies and equivalent posts in other units) shall serve in military schools or other units to be agreed.

e. Staff officers shall serve at Service headquarters or allowed major headquarters or in the units to be agreed.

3. The assignment of the Military Exchange Personnel within this scope shall be made at least for six-month periods. However, the length and tour of duty may be changed upon agreement and written approval of both Parties according to the nature of the exchange, if required.

4. The Parties may terminate the related exchange program or change the subject-matter and length of the exchange program if they agree that the personnel exchange program is no longer required or does not serve mutual interests of both Parties.

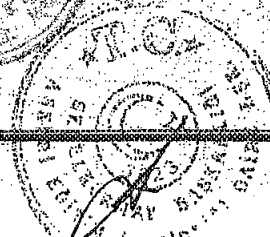
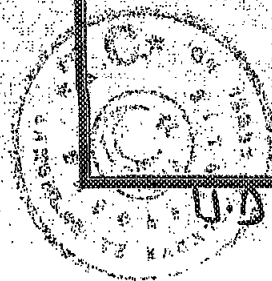
5. Sending Party shall select the personnel it will assign within the scope of the exchange program according to the criteria specified below:

a. They shall have training, education and expert experience required to perform the duties of the assigned position,

b. Assigned Personnel shall be the staff employed in military positions of the Sending Party,

c. They shall be able to act in compliance with national policies, national values, culture and way of life of the Receiving Party,

d. Military Exchange Personnel shall have the security clearance required by the Receiving Party in order to perform their duty.

6. Sending Party shall have the right to independently select and assign the personnel who meet the above-mentioned criteria. In case the assigned Military Exchange Personnel are removed from duty due to the reasons such as not having the specified qualifications, indiscipline, lack of theoretical knowledge, lack of ability, medical or physiological reasons or who leave duty at their own will or it becomes obvious that they are not able to perform the duties expected from them for certain reasons, Sending Party shall withdraw its Military Exchange Personnel without requesting any justification and assign another personnel. In this case, Receiving Party shall inform the Sending Party through offices of military attachés of its written request solely regarding the replacement of the Military Exchange Personnel.

7. For ensuring the completion of necessary preparations, Sending Party shall send Receiving Party an approved document/letter certifying the rank, employee registration number, name, date of birth, biography (including data on academic career) and blood type of the Military Exchange Personnel as well as data on the fact that they meet the preconditions and hold the desired qualifications 1 (one) month before the exchange program starts.

8. Military Exchange Personnel shall not be given any command and control responsibility. Military Exchange Personnel shall only be employed in duties regarding the related activity/training. Military Exchange Personnel shall not make any curriculum preparation, measurement and assessment, but may offer their opinion about the course-attendees and submit proposals for improvement of the curriculum, if any.

9. Relations between the Military Exchange Personnel and military personnel of the Receiving Party shall be maintained according to military custom. The Military Exchange Personnel shall ask the advice of the Guide Officer on the curriculum, administrative activities or other matters, if required.

10. Military Exchange Personnel may bring the official books, periodicals and multimedia devices issued by their own government/command for which they serve, regarding the activities to be conducted. These publications shall be distributed by the Guide Officer within the unit performing duty.

11. Military Exchange Personnel shall not discuss those matters, which may constitute a crime or lead to legal results, with the course-attendees/cadet personnel during the courses, training and other fora.

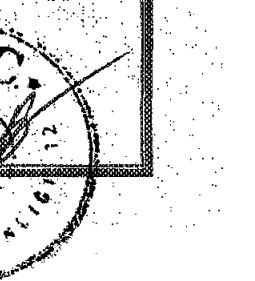
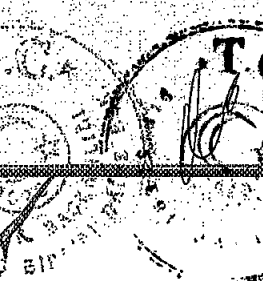
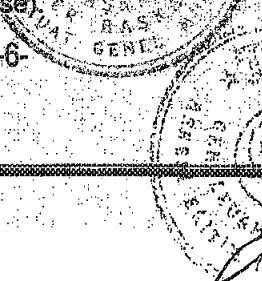
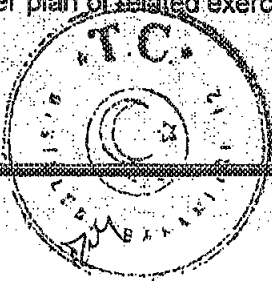
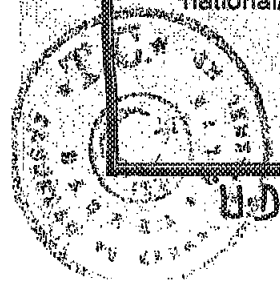
12. Military Exchange Personnel shall comply with daily and weekly working hours applied. However, they shall be counted as on leave during the national and religious days of their country with the written approval of related authority.

13. Military Exchange Personnel shall wear the uniform of their own armed forces in the units and agencies of the Receiving Party and those clothes that the Receiving Party offers to them during training and work activities and civilian clothes during other activities.

14. Military Exchange Personnel shall have the right to bring also their Dependents with them provided that they meet all costs at their own expense under the legislation of the Receiving Party.

15. Military Exchange Personnel shall be in no condition assigned to the duties that require them to act as independent commander or duties for which they will be subject to the responsibilities which may be given only to an officer or employee of governments of the Republic of Cameroon/Republic of Turkey pursuant to the laws or regulations.

16. Military Exchange Personnel shall not be assigned to any military operations or maneuvers including peace protection. However, participation in the exercises in the status of an observer may be allowed. (For the exercises to be held in Turkey, the participation shall be according to the national/foreigner observer plan of related exercise).

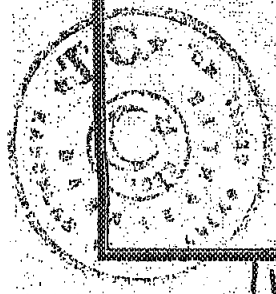

17. Unless otherwise agreed by the Parties, Military Exchange Personnel shall reside within the garrison where the unit/agency, in which they serve, is located.

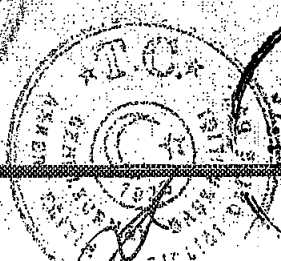
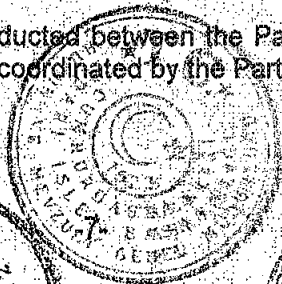
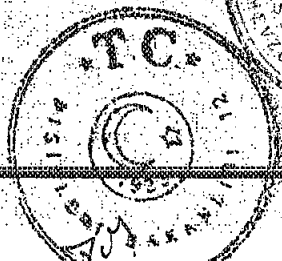
ARTICLE VIII

SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION AND MATERIAL

1. All classified information, documents, physical and intellectual property rights and the military material provided or produced under this Agreement shall be exchanged, used and protected for their own purposes according to the subsequent memoranda of understanding, protocols and arrangements to be concluded between the Parties.
2. The Parties, in accordance with their national legislation, shall ensure the protection of all information, documents, and data on the materials and equipment to be exchanged within the scope of the implementation of this Agreement or performance of the joint activities. In this scope they shall take the same measures as the ones necessary for the protection of their own classified information of the same level. The security classification levels shall be as follows: Top-secret, secret, restricted, confidential and unclassified.
3. The classified information and material shall not be disclosed to or shared with (or transferred to) a third party without a prior written consent of the Party providing them.
4. The classified information and material shall only be exchanged through inter-governmental channels or other channels approved by the security authorities designated by the Parties. The classification level of the information shall be determined by the Party providing the information.
5. The Parties shall continue to be responsible for the protection and prevention of the release of the classification level of the exchanged classified information and material notwithstanding the termination of this Agreement.
6. The Parties shall ensure effective protection of the rights for intellectual property transferred or created under this Agreement in accordance with their respective national legislation and international treaties to which they are a party. In the context of this Agreement, intellectual property is understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.
7. A separate security agreement on the transfer, usage and protection of the classified information and materials exchanged within the scope of this Agreement may be signed, if deemed necessary, under the responsibility of the bodies authorized for each of the cooperation areas specified in ARTICLE IV.
8. The information obtained during the implementation of the provisions of this Agreement shall not be used by either Party against the interests of the other Party or any third Party.
9. The Parties shall ensure that access to the classified information and materials is given according to need-to-know basis and by the personnel having appropriate security certificate/clearance.
10. In the event that the information exchanged in terms of implementing this Agreement is unexpectedly disclosed, the Party discovering the fact shall inform the other Party of the situation.
11. Laws, regulations, instructions and orders to which the military personnel of the Receiving Party are subject to, shall apply to the issues related to Communication and Information System (CIS) security.
12. In the event that an exercise is conducted between the Parties, allocation of frequency for the radio to be used shall be additionally coordinated by the Parties.

U-D

ARTICLE IX
COMMITMENTS OF THE PARTIES ARISING FROM OTHER
INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and commitments of the Parties arising from other international agreements and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

ARTICLE X
SPECIAL MATTERS

1. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students are obliged not to be involved in any armed conflict with a third nation during their training and stay in the territory of the Receiving Party or participate in the activities to the prejudice of the interests and internal security of the Receiving Party. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall not perform any activity other than those specified in this Agreement during their stay in the Receiving Party.
2. The educational status of the Guest Personnel and Guest Students who are unable to attend training and/or education due to failure in courses, lack of discipline, medical problems, etc. shall be determined by the decision of the related training command, school or military college commands and the dean's offices of the faculties. Their removal from school and termination of their training and education shall be applied after the approval of the Competent Authorities or authorized positions in accordance with the legislation of the Receiving Party.
3. The Sending Party reserves its right to recall the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students in the Receiving Party's territory at any time without giving any reason, if it deems necessary. The Receiving Party shall offer facilities required for the return of these personnel to their country as soon as possible.
4. In extraordinary circumstances such as war, armed conflict, social uprising or international crisis, the Receiving Party may request the Sending Party to recall its personnel. The Sending Party shall immediately meet this request.

ARTICLE XI
LEGAL MATTERS

1. Guest Personnel and their Dependents and Guest Student shall be subject to the national laws and jurisdiction of the Receiving Party during their presence in the territory of the Receiving Party including their entry, stay and exit.
2. In the event that any of Guest Personnel, their Dependents or Guest Student are detained or arrested, the Receiving Party shall promptly inform the Sending Party of the situation.
3. In the event that any of the Guest Personnel, their Dependents or Guest Student faces a legal investigation or trial in the Receiving Party, he or she shall be entitled to all generally accepted legal protection which shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving Party.
4. The activities of the Guest Student and Guest Personnel may be terminated if they violate the laws of the Receiving Party.
5. The Sending Party shall retain exclusive disciplinary jurisdiction over the Guest Student and Guest Personnel within the territory of the Receiving Party. However, the competent military authorities of the Receiving Party may give orders to the Guest Student and Guest Personnel under their command as required by the duty. The military attaché should be informed if necessary.
6. Senior Personnel of the Sending Party shall be authorized to apply disciplinary measures on Sending Party personnel in accordance with the provisions of their respective military service laws and disciplinary laws.

7. Disciplinary Procedures.

a. Guest Personnel, Military Exchange Personnel and Military Students shall comply with the disciplinary rules applied in the troops, headquarters and agencies where they are deployed.

b. Guest Personnel and Guest Students shall be subject to the legislation of the Sending Party in view of disciplinary action. The Sending Party shall preserve its exclusive disciplinary power over the Guest Personnel and Guest Students in the territory of the Receiving Party. However, competent military authorities of the Receiving Party may give orders to the Guest Personnel and Guest Students under their command as required by the duty.

c. The competent military authorities of the Parties may set up a commission in order to determine terms related to the disciplinary process, decide the disciplinary actions and implementation principles and solve the disputes in order to be applied only in unit training. The decisions of the commission shall be recorded in the protocol and accepted as binding for the Parties. Disciplinary actions shall be taken by the Senior Personnel of the Sending Party according to the terms and procedures of the related country upon the proposal of the superior of the troop, headquarters and agency where the Guest Personnel and Guest Students receive training.

d. Military Exchange Personnel shall be under the command and control of their national chain of command. However, this may not be construed or used in a way that prevents the Military Exchange Personnel from performing the duties, specified in this Agreement and job description, in a proper manner.

e. The superiors of the Military Exchange Personnel of the Sending Party shall order them to obey the legal orders given by the Receiving Party regarding functional terms of reference of the Military Exchange Personnel. The superiors of the Receiving Party shall order the personnel of the Receiving Party to obey the orders given by the Military Exchange Personnel, provided that they are related to the duty. There shall be no command relationship between the Military Exchange Personnel and Receiving Party's personnel. However, only the Military Exchange Personnel who are assigned as unit commander shall be authorized to give direction only to the personnel under their command regarding the performance of duties specified in the job description.

f. Military Exchange Personnel, who commit a crime under disciplinary laws of the governments of the Sending Party or Receiving Party, may be recalled by the Sending Party from the Exchange Program with a view to taking administrative or disciplinary action. However, no disciplinary action shall be taken by the Receiving Party against the Military Exchange Personnel. Military Exchange Personnel shall not have direct disciplinary power over the personnel of the Receiving Party and the Parties shall cooperate in taking administrative or disciplinary action against the Military Exchange Personnel. Unless otherwise agreed by the Parties, Military Exchange Personnel shall exercise their disciplinary power over their subordinates as follows:

(1) They shall submit their written request for taking disciplinary action to their next-higher superior according to the chain of command of the agency/unit where they serve.

(2) The competent superior of the Receiving Party shall handle this request in shortest time and inform in writing the related person of the outcome.

ARTICLE XII FINANCIAL MATTERS

1. The Sending Party shall be responsible for the salary/allowance, lodging, boarding, transportation, daily allowance and other financial rights of the Guest Personnel assigned to conduct the cooperation activities under this Agreement.

2. If requested by the Sending Party, the Receiving Party shall decide and inform in advance the Sending Party whether the following needs of the Guest Personnel and Guest Students assigned for training and education purposes shall be met and the related terms for meeting these requirements;

a. For Guest Personnel:

(1) Monthly salary (terms and amounts shall be determined by the Receiving Party considering the ranks of the course-participant officers and NCOs. Armed forces civilian persons shall be considered as NCOs.);

(2) Training and Education Costs (in return for payment, at a discount or free of charge),

(3) Dress (based on the allocations granted to the equivalent officers and NCOs of the Receiving Party that will only be worn by the Course-participant Guest Personnel in the training-educational institutions).

b. For the Guest Students:

(1) Boarding,

(2) Lodging (in the guesthouse or facility to be determined by the Receiving Party),

(3) Daily allowance (terms and amounts shall be determined by the Receiving Party),

(4) Training and Education Costs (in return for payment, at a discount or free of charge),

(5) Dress (according to the allocations determined for the equivalent Students of the Receiving Party),

(6) Other wages paid to sixth grade medical school students during their internship.

3. Turkish language courses to be provided in Turkey (including language preparatory classes for academic education) and language courses to be provided in Cameroon shall be free of charge within the limits of available possibilities. Training requiring high costs (such as flight training, physiological training, diver training, free escape tower training, free type parachute etc.) shall be provided at full price.

4. The Guest Student and Guest Personnel shall clear their own debts and those of their Dependents' when they leave the Receiving Party permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be paid by the Sending Party according to the document approved by the authorized positions which shows the amount of expenditure to be issued by the Receiving Party.

5. Training and education costs shall be paid in U.S. Dollar by the Sending Party to the bank account determined by the competent authority of the Receiving Party within 90 (ninety) days following the document, approved by the authorized positions which shows the amount of expenditure, at the end of every training and education period (the costs of one-month or shorter training shall be paid in cash).

6. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the tax law prevailing in the Receiving Party during their entry, stay and departure.

7. Matters related to the Military Exchange Personnel:

All financial and employee rights of the Military Exchange Personnel and their Dependents shall met by the Sending Party. The Sending Party shall meet all costs and expenditures of the Military Exchange Personnel, including but not limited to those stated below:

a. The salary, all allowances and allotments of the Military Exchange Personnel,

b. All transportation costs of the Military Exchange Personnel and their Dependents, including their travel to the Receiving Party (Dependents' expenditures are the personal responsibility of the Military Exchange Personnel).

c. Transport of the personal belongings of the Military Exchange Personnel and their Dependents and damage and loss which may be inflicted on these belongings (Dependents' expenditures are the personal responsibility of the Military Exchange Personnel),

d. All training costs of the Military Exchange Personnel which may be out of the scope of this Agreement,

e. All costs related to the return of the Military Exchange Personnel, whose mission terminates or is terminated, and their Dependents ((Dependents' expenditures are the personal responsibility of the Military Exchange Personnel),

f. The expenses of the communication devices that the Military Exchange Personnel use, except for military communication facilities (It is the personal responsibility of the Military Exchange Personnel),

g. Military Exchange Personnel shall meet their personal expenditures at their own expense. The Receiving Party shall have no financial responsibility against the Military Exchange Personnel.

ARTICLE XIII COMPENSATION CLAIMS

1. The national legislation of the Receiving Party shall be applied to the compensation claims of the third party during the implementation of this Agreement,

2. The Parties shall not claim compensation from each other for the injury or death of their personnel or for the damages/losses inflicted on individuals, goods and environment in the course of the performance of the activities under this Agreement unless there is such damage or loss resulted from gross negligence or intentional misconduct.

3. The Parties shall jointly determine whether or not such a situation has arisen out of gross negligence or intentional misconduct by a committee of experts from both sides.

ARTICLE XIV ADMINISTRATIVE MATTERS

1. Status of the Military Exchange Personnel, Guest Personnel and Guest Students:

a. The Sending Party shall inform their personnel and students of the status, rights, responsibilities, duties, scope of training to be provided, terms of board and lodging and financial matters within the framework of this Agreement before training.

b. Military Exchange Personnel, Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall not have any diplomatic privileges and immunities.

c. Unless otherwise agreed by the Parties, the Receiving Party shall not assign the Military Exchange Personnel, Guest Personnel and Guest Students any duties other than those specified in this Agreement or agreements and other arrangements to be concluded based on this Agreement.

d. Military Exchange Personnel, Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students, who are allowed to stay in the territory of the Receiving Party, shall not perform any political activity or any activity against the Receiving Party.

e. The Receiving Party shall give the Military Exchange Personnel, Guest Personnel and their Dependents (only spouse and children whose ages are higher than 12) as well as Guest Students a special identity card according to their status for the courses/training having a duration more than 1 (one) month.

2. Dress:

The military personnel of the Sending Party shall have the right to wear their own national uniform unless otherwise agreed in other memoranda of understanding, protocols and technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement. The Receiving Party shall provide, to the extent possible, the necessary equipment needed for the performance of an activity during the duty. However, Guest Students must wear the military uniform provided by the

Receiving Party. These Guest Students may attach military symbols provided by the Sending Party in order to be recognized.

3. Leave:

a. The holidays, leave and other absence of the Guest Personnel and Guest Students shall be regulated in accordance with the requirements of the training plan and rules valid for the personnel of the Receiving Party in the same position. In the event that the Guest Personnel and Guest Students stay in the Receiving Party in times apart from the training/educational term, their all expenses shall be borne by the Sending Party.

b. The Guest Personnel and Guest Students may be absented from training for a period of time specified in the regulation of the related training institution upon the approval of the sick leave report by the hospital of the Receiving Party. In the event that the related person is not able to resume his/her training at the end of the sick leave, his/her activity may be terminated and he/she may be replaced by another person with the consent of the Receiving Party.

c. The leave except for holidays to be taken outside the territory of the Receiving Party shall be given by the competent authority of the Receiving Party in accordance with the agreement between the competent authorities of both Parties.

d. Guest Personnel and Guest Students shall be subject to working hours and the related guidelines applied in the Receiving Party.

e. Guest Personnel may attend the activities to be organized by their office of military attaché/embassy on national day(s). They may be counted as on leave in these days.

4. Death:

a. In case of the death of any Guest Personnel or any Dependent or any Guest Students, the Receiving Party shall immediately inform the competent authority of the Sending Party of the situation.

b. Upon the request of the Sending Party, the Receiving Party is obliged to provide every support for the transport of the deceased to the nearest international airport, seaport or border gate in the territory of the Receiving Party and bear the expenses in this respect. Afterwards the responsibility for the transport of the deceased shall lie with the Sending Party.

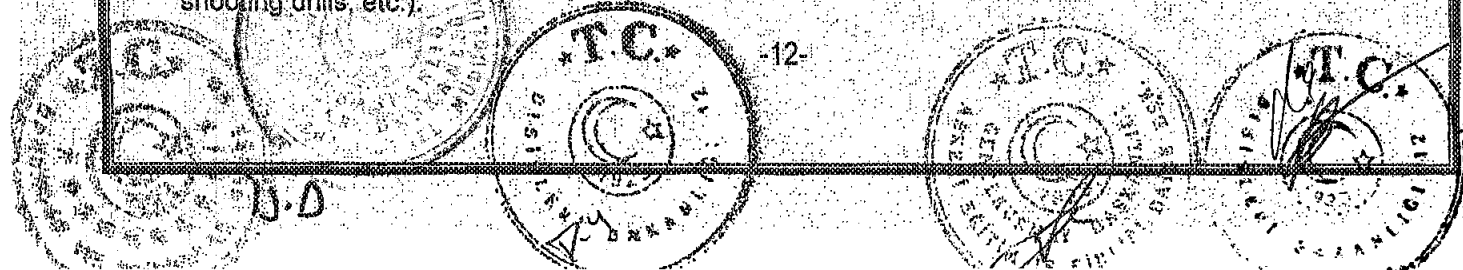
5. The Receiving Party shall provide the Military Exchange Personnel, Guest Personnel and Dependents as well as Guest Students with accommodation and security and take necessary measures in order them to benefit from other facilities which shall be determined by the Parties on the basis of reciprocity.

6. The Guest Personnel and their Dependents may benefit from the officers' clubs and military commissaries within the framework of the regulations of the Receiving Party.

7. The Guest Personnel and their Dependents and Guest Students shall avoid the actions that may harm the environment, pay utmost attention to the prevention of environmental pollution and shall comply with the regulations of the Receiving Party in this matter.

8. The Receiving Party shall make the final decision regarding the provision of transportation services necessary for the conduct of the activities in the Receiving Party on reciprocity basis considering its capabilities at a cost/at no cost.

9. Training and education shall be given in accordance with the legislation of the Receiving Party. The Guest Student and the Guest Personnel who are unable to attend training and education due to academic failure, lack of discipline, medical problems, etc. and the Guest Military Personnel who wish his training and education to be ended of his/her own volition or whose nation files such a request shall be discharged from training and education institutions upon the approval of the Competent Authorities in accordance with the relevant procedures specified in the legislation of the Receiving Party. If deemed necessary by the Parties, protocols based on this Agreement may be concluded for training which are life-threatening and require expertise (flight training, shooting drills, etc.).

ARTICLE XV
HEALTH SERVICES

1. The Guest Personnel, Military Exchange Personnel and the Guest Student shall be in good health condition to perform any activity under this Agreement. The Receiving Party may request a medical report showing that they are medically in good condition.
2. The costs of the examination and treatment services for the Guest Students shall be covered according to the national legislation of the Receiving Party. The health insurance premiums or health expenses of the Guest Students shall be covered by the Receiving Party.
3. Emergency medical services and urgent dental care services of Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents are provided free of charge by the Receiving Party. The costs of the medical examination and treatment, excluding emergency medical services and urgent dental care, of the Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents shall be covered by a health insurance to be according to the national legislation of the Receiving Party.
4. The receiving Party shall decide whether the insurance premiums and treatment service costs shall be provided for the Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents in return for payment or free of charge. If it is decided by Receiving Party that they are to be provided in return for payment, the insurance premiums and treatment service costs for the Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents shall be covered by the Sending Party or by the Guest Personnel.

ARTICLE XVI
CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to legal arrangements of the Receiving Party regarding the travel of foreigners within the country and Receiving Party's customs procedures applied during entry into and exit from the country.
2. However, the Receiving Party shall provide those with administrative support available under its legislation.

ARTICLE XVII
SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Agreement shall be settled by consultations and negotiations between the Parties at the possibly lowest level and shall not be referred to any national or international tribunal or to any third party for the settlement.
2. If the dispute is not resolved within 60 days from the date of the dispute, the Parties shall begin negotiations within 30 days. If no solution is achieved within the following 60 days, the Parties may terminate this Agreement in accordance with the procedure specified in ARTICLE XX.

ARTICLE XVIII
AMENDMENT AND REVIEW

Either Party may propose amendment or review of the present Agreement through diplomatic channels, if deemed necessary. Negotiations shall start within 30 (thirty) days from the date of the receipt of the written proposal. If no result is obtained within 60 (sixty) days, the Parties may terminate this Agreement in accordance with the procedure specified in ARTICLE XX. Agreed written amendments or revisions shall enter into force in accordance with the procedures set forth in ARTICLE XIX governing the entry into force of this Agreement.

ARTICLE XIX

RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE

This Agreement shall enter into force at the date of receipt of the last written notification through diplomatic channels by which the Parties inform each other of the completion of the internal legal procedures necessary to that effect.

ARTICLE XX

DURATION AND TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years from the date of its entry into effect.
2. Unless one of the Parties notifies the other in writing through diplomatic channels of its intention to terminate it, this Agreement shall be extended automatically for successive periods of 5 (five) years.
3. Either Party may notify its intention to terminate the Agreement to the other Party in writing through diplomatic channels at any time. Notifications on termination of the Agreement shall be effective 90 days after the notification is made.
4. The termination of this Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.

ARTICLE XXI

TEXT AND SIGNATURE

This Agreement was done in Ankara/TURKEY, on January 30, 2018 in two original copies in Turkish, French and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized by their respective governments, have signed this Agreement.

ON BEHALF OF THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

SIGNATURE :

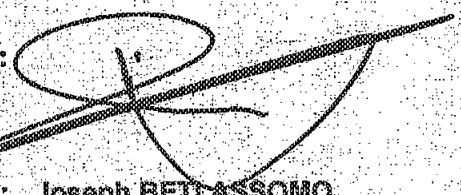

NAME : General Ümit DÜNDAR

TITLE : Deputy Chief of the
Turkish General Staff

ON BEHALF OF THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF CAMEROON

SIGNATURE :

NAME : Joseph BETASSOMO

TITLE : Minister Delegate at
the Presidency in
Charge of Defense

